

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Subotica, SZOMBAT, 1925 február 14.

43. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hófőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. . Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foucière-palota)

Meg kell kérdezni a magyar népet!

Tegnap ezen a helyen „Kezdjünk a munkához” címmel megírtuk, hogy a jugoszláviai magyarságnak le kell magáról ráznia a gyász ájult tehetetlenségét s még a ravalat mellett hozzá kell látni a munka folytatásához. A vezércikk megjelenése után fél napra megjelenik egy terjedelmes cikk, mely kifogásolja, hogy még mindig gyászt ülünk. Ezt a vádat megcáfoltuk, a vádemelés előtt — félnappal. Ha volna ezekben a nehéz időkben elég energiánk és elég időnk a mulattató játékokra, ugyanilyen játszi könnyedséggel cáfolhatnánk meg a többi vádat is, melynek legerősebb cáfolata — a vádolók személye.

A modern bűnvádi eljárások nem korlátozzák védekezésükben a vádlottakat. Elviseljük mindazt a durva inszINUációt, mindazt az otromba ráfogást, amivel azok acsarkodnak felénk, akik az érvekkkel szemben nem tudnak érveket szegezni s akiknek évek óta egyetlen harc módjuk az, hogy: *ka rövid az igazságuk, megtoldják egy becstelenül ragadós váddal.* Ezekben a vádakban azoknak gondolkodásmódja tárul fel, akiket az elmulasztott alkalmak s a teljesíthetetlen köteleességek legalább számadásra köteleznének s akik *patlogó gorombaságokkal csak a lelkiismeretük szavától, a magyarság szemrehányó tekintetétől akarják megmenekülni.* Nem folytatjuk tovább s nem írunk nyiltabban; a gyászoló örökösök ne vesszenek össze a nem létező hagyatékon. Mi nem akarunk bűnbakot keresni s — bármilyen könnyű feladat lenne — senkit személyében nem akarunk felelőssé tenni a ránk szakadt szerencsétlenségért. De amikor a magyarság érdekének ezt a kötelezettségét vállaljuk, teljesítjük azt a köteleességet is, hogy a magyarság elé tárjuk a csatavesztés tanulságait. Ez ellen csak az tiltakozhatik, aki a saját személyére nézve nem akarja levonni a katasztrófa tanulságait.

„Gyászt ülnek a magyar párt után” — olvassuk ebben a cikkben. Még az ellen az értelmezés ellen is tiltakozni kell, amit ez a mondat a magyar nyelvre való lefordítás után jelent. Mi nem a magyar pártot gyászoljuk, hanem a magyarság parlamenti képviselőit, azt az illúziót, hogy a magyar fajiség, a magyar érzés egymagában is elég hatalmas összetételűje a magyarságnak, elég őre a köteleességteljesítésnek s legalább annyira tud dacolni a fenyegetésekkel, mint a jugoszláviai németiség faji öntudata.

„Ott kell folytatni a munkát,

ahol abbamaradt”. Ez az önérzétes mondat aligha fejezi ki a magyar nép akaratát s aligha fejezi ki a magyar párt vezetőségének akaratát is. Végére is sok mindent el lehet tagadni, de azt nem, hogy a magyar párt a parlamenti képviselőtért folytatott csatáját február 8-ikán elvesztette. A csatavesztés után súlyos üdormtalanság volna feltételezni is a magyar párt vezetőiről, hogy *nem akarják megkérdezni a magyar népet, kiket akarnak vezetőikül.* A magyarságnak joga van azt felelni, hogy *új vezetőket akarok, joga van azt mondani, hogy a régi vezetőket akarom továbbra is, csak a régi vezetőknél nincs ahhoz joguk, hogy a régi megbízás alapján vezérkedjenek a csatavesztés után is.* A magyar párt vezetői közül mindenkiben föl kell tételnie, sőt, mindenkiben tudni kell annyi finnyasságot, annyi etikai kényeséget, hogy a február 8-ika után a magyarság megkérdezése nélkül *legfeljebb csak szokot a ténykedéseket végzi, amelyekben a mulasztás a magyarság jogsérelmével járna.* A magyar népnek azonban meg kell nyilatkoznia s a magyar nép akaratának kell érvényesülnie. A magyar nép a magyarság parlamenti képviselőténél megszerzésére adott megbízást a párt vezetőségének, — a győzelemre adott megbízás hatálya február 8-ikán megszűnt. Aki ítélkezésében a közmorál legminimálisabb érzése vezet, kénytelen lesz nekünk igazat adni.

A mi legfőbb törekvésünk az, hogy a szervezés munkája áthidalja azt a szakadékot, ami a magyar pártvezetőség és a magyar nép között tátong. Nem folytatunk személyek ellen küzdelmet, nem keresünk bűnbakot, akit a vádlottak padjára lehet ültetni. Azt akarjuk, hogy a magyarság politikai szervezetének olyan vezetői legyenek, akik meg is tudják szervezni a pártot s akik kivétel nélkül minden választóból *öntudatos, fegyelmezett, engedelmes és megtámaszthatatlan hűségű közkatona nével.* Aki ennek a programnak ellentmond, a magyarság érdekével száll szembe. *Ilyen pártot akarunk a magyarság politikai vezetőinek s ilyen pártvezetőséget kívánunk a magyarságnak.* Nem elég a szentai és kanizsai választókat a választói listára fölvétetni, föl is kell bennük ébreszteni és ébren kell bennök tartani a magyar faj érdekeivel szemben való engedelmisséget, a fegyelmezettséget, a fenyegetésekkel dacoló parthűséget. Mert ha a szentai és kanizsai magyarok nem a magyar jelöltekre fognak szavazni, akkor kárbavessző taradság őket választó-

tójoghoz juttatni. Legyünk vele tisztában, hogy fenyegetések mindig lesznek és választási praktikák is lesznek mindig. A magyar pártnak olyan politikai nevelést kell adnia a magyar választóknak, mely képessé teszi őket a fenyegetések és praktikák keresztútjében is az engedelmisségre és parthűségre.

Nem ott kell folytatni, ahol abbamaradt. Ott kell kezdeni, ahol a választások tapasztalatai, a február 8-iki csatavesztés tanulságai szabják meg az új köteleességeket s jelölik ki az új feladatokat. Nekünk nem öröm, de keserves fájdalom, hogy február nyolcadikának gyásznapja minden Kaszandra jóslatunkat beigazolta. Nem akarunk több szerencsétlenség prófétája lenni. Azt akarjuk,

hogy a jugoszláviai magyar nép találja meg vezetőit s a pártvezetők találják meg a magyar népet. Minden érvünkkel rajta leszünk, hogy ez az összetalálkozás, ami az itt élő magyarság életfeltétele, mielőbb megtörténjen. Ezt a missziós munkavállalást a rágalmos galád körússával tiszta szándéku magyarok nem zavarhatják. Csak azok kifogásolják, csak azok kifogásolhatják, akik a maguk személyét ki akarják vonni a nagy számadásból. Hűségkérdések egyszer már fölmérhetetlen károkat okoztak a magyarságnak. Ezeket az oktan, ártó érzékenységeket el fogja hallgattatni a magyarság életosztóne s a magyarság életosztóne mindenre nézve egyformán kötelező parancsa.

A blokk újabb kommunikéje a választási atrocitásokról

Az ellenzéki pártok közül a demokraták a legharciasabbak

A vidéken állítólagos jó forrásból eredő hírek vannak forgalomban arról, hogy a kormány és a Davidovics-párt között a meg egyezés reményében folynak a tárgyalások olyan irányban, hogy a demokrata párt mint *joindulatu ellenzék* állana szemben a *Pasies* nélkül megalakuló tiszta radikális kormánnyal, csupán azt kívánja, hogy azokat a tisztviselőket, akik a választási visszavételeket elkövették, váltsák fel. Megállapítható, hogy *ezekekről a hírekről Beogradban mit sem tudnak,* az ellenzékben meg van ugyan a békülékenység, azonban a blokk pártjai közül Davidovicsék a legharciasabbak.

Pénteken délelőtti és délután is folytak a tanácskozások a blokk vezetői között. A tanácskozásokról terjedelmes kommuniké adtak ki, amelyben kijelentik, hogy a választások erőszakosságok és törvénytelenések között folytak le. A választási elnököket törvényellenesen igen sok kerületben közigazgatási uton váltották fel, holott erre csak az állami bizottság lett volna jogosult. Az ellenzéki urnadöröket erőszakos uton eltávolították, néhol meg is ölték. A választók nagy tömegeit csendőrökkel és katonasággal távollattartották a szavazóhelyektől, ezenkívül a választási eredményt meghamisították, mert másképp nem tudtak többséget szerezni. A kommuniké, amely hangsúlyozza, hogy a választók nagy többsége az ellenzéki blokk mögött áll, így fejeződik be:

— Az ellenzéki blokk keserű csalódások után is kitart a meg egyezés politikája mellett és a maga egészében egységes marad.

Az ellenzéki blokk kommunikéje elsősorban azt célozza, hogy a választási visszavételek ügyét minél tovább napirenden tartsa. A tanácskozások méretéről az ellenzék még mindig nem hajlandó nyilatkozni, tekintettel arra, hogy fontos taktikai kérdésekről volt szó. A konferencián a parlament első ülésén felmerülő kérdésekről is tanácskoztak, főképpen a mandátumok igazolásának problémáiról. Miután az igazoló bizottságot, melynek 21 tagja van, aránylagos választási rendszer mellett választják, az új bizottságba a kormányzópártoknak II, az ellenzéknek 10 tagja kerül be. Minden azon fordul meg, hogy a bizottság elnökének lesz-e szavazati joga vagy sem. Ha azt a parlamenti gyakorlatot fogadják el, ami a parlament plénuma előtt van érvényben, hogy tudniillik az elnök nem szavaz és a szavazatok egyenlő megosztása esetén a javaslat elvetették tekintendő, akkor a kormánynak nincs többsége a bizottságban. Az ellenzék mindenesetre azt az álláspontot szeretné érvényre juttatni, hogy a plénum előtt érvényes parlamenti gyakorlatot vegyék át a bizottságba is.

Az ittebei pótválasztás esélyei

A szerb-ittebei pótválasztás élenken foglalkoztatja különösen az ellenzék, amely arra számít, hogy a Felsőbanáthban, ha a pótválasztás az előzőnél előnyösebben fog lefolyni, az ellenzék javára változtathatja meg a választási eredményeket. Az állami bizottság már kirendelte az ittebei pótválasztás elnökéül *Kavacsevics*

noviszi kuriai tanácsjegyzőt. A február 8-iki választáson Itteben a radikálisok 760, a német párt 51, a demokraták 20, a földművespárt pedig 40 szavazatot kapott. A német pártnak körülbelül kétszáz szavazata hiányzik ahhoz, hogy a felsőbányai kerületben a második mandátumot is megszerezze és ezért kísérlet folyik a megegyezésre, hogy az összes ellenzéki pártok a német pártot adják le szavazataikat. Lehetséges azonban, hogy erre sem lesz szükség, mert ha az ellenzéki választók saját pártjuk urnájára is adják le szavazataikat és sikerül kétszáz szavazatot elhódítani a radikálisoktól, akkor egy új mandátumot szerezne a német párt.

Miniszterek tanácskozása

A kormány pénteken nem tartott ülést, Pasics miniszterelnök azonban úgy délelőtt, mint délután fogadta több miniszter látogatását. Felkereste Pasicsot Jovanovics Ljuba, a parlament volt elnöke is, ami politikai körökben feltűnést keltett azért, mert Jovanovics már hosszabb ideje nem volt Pasicsnál. A kormány független demokrata tagjai Pribicevics kabinetjében külön értekezletet tartottak.

Boskovics Dusán kilép a Pribicevics-pártból

Politikai körökben sokat beszélnek arról, hogy dr. Boskovics Dusán, akit a Délbányában választottak meg Pribicevics-párti programmal, kilép az önálló demokrata pártból és vagy a demokrata párttal csatlakozik vagy pedig megalakítja a külön vajdasági pártot, amelynek megalakítását már rég tervezi. Boskovics Dusánt rendkívül elkeserítette az, hogy a választások során, annak ellenére, hogy ő is kormánypárti

programmal lépett fel, a radikálisok vele szemben is ugyanolyan rendszabályokat alkalmaztak, mint az ellenzéki jelöltekkel szemben. Boskovicstól ezekre a hírekre vonatkozóan nem lehetett egyelőre felvilágosítást szerezni, mert a képviselő néhány nappal ezelőtt pihenés végett a tengerpartra utazott.

A független demokraták a választási törvény módosításáért

A független demokraták sajtójukban és politikai nyilatkozataikban mind sürűbben szótveszik a választási törvény módosításának kérdéséről. A reformot a lista proporcióná-

lis rendszer alapján kéne el a független demokraták, akik a mostani törvény következetlenségének illusztrálására felhozzák, hogy míg a Pribicevics-párt kétszázötven ezer szavazattal huszonkét mandátumot kapott, addig a Korosec-párt száz ezer szavazattal nyert husz mandátumot. Ezért erőteljes akciót szerveznek kifejtetni a parlamentben és a minisztertanácsban a választási reform érdekében.

Ezzel szemben a radikálisok nem mutatnak nagy hajlandóságot a választási törvénynek a független demokraták kívánsága szerint való módosítására, de úgy látszik, készek a kérdéssel tárgyalásba bocsátkozni és a jelenleginél helyesebb választási rendszert keresni.

„A tót nép helyzete rosszabb, mint a magyar uralom alatt volt“

Juriga éles parlamenti támadása — Folytatódnak a drágaság elleni tüntetések Csehszlovákiában

Prágából jelentik: A képviselőház pénteki ülésén folytatta a miniszterelnökök a drágaság ügyében tett nyilatkozata feletti vitát. A vita keretében Juriga Nándor szlovák néppárti képviselő is felszólt. Kijelentette, hogy speciálisan a Szlovénországban uralkodó drágaságról akar beszélni.

— Szlovénországban már a cseh köztársaság megalakulása óta megvannak azok a nyugtalanító gazdasági tünetek, amelyek a boldog Csehszlovákiában csak most válnak érezhetővé. A tót nép úgy gazdasági, mint politikai és vallási tekintetben akarva, nem akarva kénytelen megállapítani, hogy helyzete rosszabb, mint a magyar éra alatt volt. Hogy ez nem üres frázis, bizonyítja az — mondotta — hogy az utódállamoknak elszakított részei mind elégedetlenek. Juriga tanúképpen itt különösen azokra a román politikusokra hivatkozik, akikkel együtt a régi magyar országgyűlésnek tagja volt. A régi magyar par-

lamentben a más politikai nézetű képviselőket nem tekintették ellenfélnek. A magyar miniszterek a nemzetiségi képviselőknek éppúgy kezet nyújtottak, mintha azok kormánypártiak lettek volna. Ma a prágai igazságügyminiszter szintén kezet nyújt a tót néppárt felé, de nem kézi fogással, hanem hogy *torkonragadja őket olyasmért, hogy például az állam nevét két szóba, kötőjellel merik írni.* A szlovén drágaság oka Juriga szerint nem az osztálykülönbség, mint Csehszlovákiában, hanem a *nemzetiségi és politikai kérdés.* A tót munkásokat, bányászokat, földműveseket Franciaországba és Argentínába tessékeli a prágai kormány; a csehek majd gondoskodnak arról, hogy a Felvidék ne néptelenedjék el.

Juriga ezután egyetlen kivezető utat az *autonómiát, a tót nemzet szuverenitásának elismerését, a teljes nemzeti egyenjogúságot* jelöli meg, majd pártjának élénk helyeslése közben kifejti, hogy a csehek na-

gyon rosszul teszik, ha a dunai konföderáció kérdését minden áron leficsinylik.

A drágaság elleni tüntetések egyébként folytatódtak Csehszlovákiában. Nagyobb tüntetéseket jelentenek Grottan, Friedland, Neustadt, Rumburg, Bömisch Leipa, Gablonc és Zwickau városokból. Brünben is nagy tüntetések voltak a drágaság ellen. A kommunista-párt hívott itt is össze négyvölést, amelyre nagy tömegek gyűltek össze és a gyűlés után nagy felvonulás volt. Csoportok vonultak föl táblák alatt és sűrűn fölhangzottak a kiáltások: *Akasztfára a Petkával.* A tömeg egyébként *az Internacionálét énekelte s tüntetett a kormány ellen és éltette a cseh tanácsköztársaságot.* A rendőrség lépett közbe, a tömeget mellékuccákba szorította, miközben sűrűn használta a gummibotokat. *Tizenkét letartóztatás történt és számos sebesülés.*

Portugália forradalom előtt

A kormány tehetetlen a forradalmárokkal szemben

Lisszabonból jelentik: A kormány helyzete *rendkívül kritikus.* A radikális republikánusok, akik már hónapok óta heves agitációt fejtenek ki a kormány ellen, hír szerint *a legközelebbi órákban feltámadnak a forradalomra.* Lisszabonban már az elmúlt éjjelre várták a felkelés kitérését, de elmaradt. A republikánusok akciójával szemben a kormány teljesen tehetetlen, miután a hadsereg nagy része megbízhatatlan. A forradalmárok a legtöbb városban *szilánkkészülődnek; fegyveres alakulatokat szerveznek, forradalmi bizottságokat,* amelyek különösen a hadsereg körében fejtenek ki széleskörű agitációt.

A lakosság egész biztosra veszi, hogy huszonnégy órán belül eltávolítják a kormányt és *megtörténik a rendszerváltozás.* A forradalom kitörése minden pillanatban várható.

TUDJA-E...?

TUDJA-E, mennyi ideig ülnek a nők a tükrök előtt?

Mindig, örökké.

Nem, ez mégis tulzás.

Egy lelkiismeretes lélekbuvár, kinék — úgy látszik — sok ideje volt és szeretettel foglalkozott ezzel a tárggyal, pontosan megállapította, hogy egy nő az életében mennyi időt szentel arra, hogy arcát a tükörben szemlélje.

A megfigyelő fogadkozik, hogy vizsgálódása nem föltételes. Mint nagybácsi, mint vőlegény, mint férfi, mint sógor, mint nokaócs, mint apa s nagyapa egyaránt alkalma volt bepillantani a női öltözészből titkaiba és minden alkalommal pontos jegyzeteket készített, órával a kezében.

A nőket hatéves koruktól kezdve hetvenéves korukig figyelte meg. Arra vonatkozólag, hogy egy hároméves vagy öt éves kislány mennyit kacérkodik a tükörben, nem kapunk fölvilágosítást.

De azt már határozottan állítja feles barátunk, hogy a leányok hattól tizedik évükig naponta átlag hét percet ülőgélnek a tükör előtt. Tízétől tizenöt évig már egy negyedórát. A nagybácska leányok tizenöt évtől husz évig huszonkét percig, husz évtől huszonöt évig huszonöt percet.

Statistikusunk szerint a nő huszonöt évtől harminc évig minden nap félórát néz a tükörbe; az a legidősebb rekord.

Aztán a fölfelé emelkedő iv lassan hanyatlani kezd, a nő, minthogy csak szomorúságot lát benne, háládatlanul válik tüköréhez. Harminctől harmincöt évig az idő huszonnégy percet rokkant. Harmincöt évtől negyven évig tizenöt percet, ötvenétől hatvan évig tizenkét percet, ötvenötől hatvan évig, mint a legitalalabb korokban, csak hat percet figyelik önmagukat.

Aztán megszűnik minden. A hetvenéves asszony ösztöri a tükrét.

Tehát: hétmillióháromszáznegyvennyelvezerszázhatvenöt perc, vagyis öt-czennyolcszázkilencvenhat óra, vagyis kétszáznegyvenkét nap. Majdnem egy évig ülnek a tükör előtt.

Egy életre — nem is sok.

*

TUDJA-E, ki az a nő, ki teljes életében nem ismerte a békét?

Duse Leonóra az, az új kor legnagyobb színésznője, ki két évvel ezelőtt hunyta le örökre fáradt pilláját.

Ezt állapítja meg róla életrajzírója: Jeanne Bordeaux, ki az első Duse-biográfiaival ajándékozta meg az irodalmat.

Ebből érdekes arékép tárul elénk. Apró jelenetek, kis villanások, csurrnó képek, de belőlük össze tudjuk rakni egy nagy, szenvedő élet mozaikját.

Ime, pár jelenetben az életrajza. Vasúti kocsiban született, egy harmadosztályú fiúkében, mert édesapja vándorszínész volt s anyjával épp akkor utazott Velencéből Vigebanóba.

Leonóra Giulia Amalia Duse nemesak színészelem volt, nemesak az apja meg az anyja volt színész, hanem az anyának az apja is a rivalda lámpafényében kereste kenyerét. Ezt a nagyapját Luigi Dusenak hívták.

Mikor négyéves lett, már színre lépett a kis Duse, a Nyomorultak egyik szerepében, Cosetteben.

— Szegény kis Cosette — szól az életrajz. Mikor a darab kómikusa az asztal alá rugta őt, az anyja a színpad mögül biztatta leányát: *„Ne sírj, kislánykám, ne sírj, ne félsz, csak azért bánatnak, hogy a többiek nevéssenek.”* Csak azért bánatnak, hogy a többiek nevéssenek. Ez az érző színész örök tragédiája és Duse az az urasszony volt, az a nő, ki sohasem ösmerte a békét.

Legelső ifjúságában szörnyűséges

nyomorúságban tengődött, napszálltakor még gyertyát sem gyúthatt, mert nem futotta rá, nem volt ruhája télen, hogy védekezze a hideg ellen, sovány levest kanalizott, kevés polentát evett hozzá, elcsigázódott, tönkrementek az idegei, elsenyvedt a teste. Anyja pénzzel sem rendelkezett, hogy anyja halála után vászruhát vehetett volna. Mikor Juliát látszotta, előző estén egy darab száraz kenyéret kellett lopnia, hogy össze ne essék az éhségtől. Aztán mindig dolgozott, dolgozott.

Később a nomádok nomádia lett, vándorkomédiás, törekény testben aprócska láng, mindenkitől távol, senkivel se rokon, most fön a magasban, vagy le a mélyben, a színpadon megragadó királynő, a magánéletben egyszerű asszony, kiszámíthatatlan szeszélyű teremtes, ki néha közönyösen játszik, néha ragyogóan, az a színésznő, kitől az igazgatók féltek, az a lélek, aki a tökéletesedés felé vezető úton folyton gyötörte magát, hogy tessék a közönségnek s gondoskodni a színészekről, az ő gyermekeiről.

Mikor egy szerepet tanult, csak a szavaknak élt, azoknak a szavaknak, melyeket tolmácsolnia kell. A színpadon nem tűrt maga mellett senkit, szentségtelenség volt háborítani, mert akkor nem volt magáé többé, hanem a szerző, akit értelmezett.

Minden, ami életében történt, házassága, szerelmi ügyei, barátságai, jelentéktelenné törölnek színpadi élményei mellett. Még szenvedélyei is. Martino Caillieret és Andot szerette. Boitot is, a költőt, Jean Philippe Worthot, ki — mint olvassuk — *„a világon legidősebb értett a női ruhákhoz.”* majd Gabrielle d'Annunziót. De igazán akkor élt, mikor látszott.

Voltak olyan idők is, mikor semmi körülmények között nem akart fellépni, mert nem érezte magát elég erősnek a nagy feladat

Moszkvában 1897-ben azt mondta, hogy a nő elvette minden erejét, nem játszhat. Ez pedig a színgazgatónak 100,000 lírájába került.

Szempéteváron szintén szabódott kimenni a színrre, noha a cár meg a cári család több tagja bent ült a cári páholyban.

— De, signora — kiáltott a színgazgató —, már a cár is megérkezett. Csak nem küldhetem el a cárt?

— Miért nem — kérdezte Duse. — Hisz vissza sem kell adnia a pénzét. A cár nem is fizetett. Mondja meg nekik, hogy eltört a lábamat, vagy hogy meghaltam, Jó éjszakát.

Pokoli láncokat kellett viselnie. Estéről-estére meghalni vagy tüdővészben, vagy néreg, vagy golyó által. Talán ez okozta állandó melábuliát, mert ő mindent átértett, amit látszott. Élete utolsó tíz esztendőjében nagyon vágyakozott a nyugalomra. 1919-ben csakugyan visszavonult, szervezete fölmondta a szolgálatot, oxigént, aethert kellett belehelnie. Majd kitört a háború. Sebesülteket ápol. Noha sohasem takarékoskodott, életbiztosítást kötött egy osztrák intézettel évi 30,000 lírára. De a biztosító-intézet tönkrement. Dusenak uira kezébe kellett venni a vándorbotot.

Amerikában boldogult. Egyik tüdeie már hiányzott. Az életrajz így írja le ezt a korszakát:

— Amint Arizona forró pusztaságán haladt át a vonat a nap perzselő lángja alatt, Duse rettenetesen szenvedett a nyúlászó hőségétől és attól a finom fűvenytől, mely hálókoesija két ablaktábláján is beszűrődött.

Piatsburgban 1924 április 5-én eszébe kellett ácsorognia a színház előtt. Eljátszotta szerepét bár alig tudott lábán állni. Április 21-én aztán meghalt.

A tragédia befejeződött.

KISEBBSÉGI ÉLET

A román kormány, illetőleg Tatarescu miniszter, mint ismeretes, azzal vádolta meg az erdélyi Magyar Pártot, hogy összeköttetésben áll a kommunistákkal. A vádat a miniszter arra alapította, hogy a brassói nagygyűlésen beszélni engedték Csetry Jánost, a marosvásárhelyi kommunista szakszervezetek egyik vezetőjét, annak ellenére, hogy tudta a pártvezetőség: a szónok a III. Internacionáléhoz tartozik. A Magyar Párt nevében Ugron István elnök több ízben visszautasította ezt a vádat, de a román közvélemény nem adott hitelt a magyarság vezetőinek, miután kétségtelenül beigazolódott, hogy Csetry valóban kommunista. Most azonban a Magyar Párt igaza mellett, perdöntő bizonyíték merült föl: a román kommunista párt nyílt levelet adott ki, amelyben megállapítja, hogy Csetry nem közölte előre a Magyar Párt elnökségével, hogy felszólalása által a kommunista párt jelenik meg a magyar kisebbség képviselői előtt, mert jól tudta, hogy akkor felszólalását engedélyezni nem fogja. A nyílt levél másik megállapítása az, hogy a romániai kommunista párt a Magyar Párttal füzőre vagy bármilyen együttműködésre vonatkozólag soha semmiféle tárgyalásokat nem folytatott. A romániai kommunistáknak ez a hivatalos formában történt megnyilatkozása tehát kétséget kizáróan beigazolja, hogy az erdélyi Magyar Párt elnöksége Csetry János kommunista mivoltáról nemcsak semmit sem tudott, hanem e tekintetben szándékosan és céltudatosan tévedésbe ejtették.

*

A nagyváradi premontrei gimnázium épületét a napokban a hatóság elrekvirálta arra való hivatkozással, hogy a gimnáziumtól a miniszter ugyis megvonta a nyilvánossági jogot. A rekvirálás ellen dr. Czeglédy Miklós, a rend ügyész és dr. Kovács igazgató tiltakozást jelentettek be, hivatkozva egy miniszteri rendeletre, mely a gimnázium helyiségeit mentesíti minden rekvirálás alól. Megjelentek a rendőrprefektusnál és a megyei prefektusnál is és kérték a jogtalan rekvirálás felüggesztését. A prefektusok kijelentették, hogy csak felsőbb miniszteri rendeletre állhatnak el a rekvirálástól. A gimnázium vezetősége helyügyi és közoktatásügyi miniszterekhez be is adta felelősségét.

*

Bernády és Szabolcska Mihály levélváltását érdekes kommentárral ismerteti az erdélyi magyarság legtekintélyesebb lapja, a kolozsvári Keleti Újság. »Ennek a levélváltásnak a tanulságait — írja — feltétlenül le kell vonnunk. Mi nem kifogásoltuk azt, hogy Bernády György vállalta a Magyar Párt balszárnyának részlejtését az ellenzéki elnöklélőlt szerepét is. Ellenkezőleg: örvendtünk volna nagyon, hogy egy közéleti multtal, tapasztalattal rendelkező konzervatív politikus megérti az új idők szellemét s olyan orientációt fogad el, amely a mi véleményünk szerint egyedül képes az erdélyi magyar kisebbség sorsát a viládemokrácia erőinek segítségével biztosítani. Vártuk ezt a bejelentést Bernádytól és nem kaptuk meg. Sőt visszalépett a harc előtt — mint utólag kiderült — azért, mert néhány konzervatív felfogású ur nem volt hajlandó őt támogatni akkor, amikor haladóknak ismert politikussal ment együtt. Bernády nagy súlyt helyez rá, hogy ezek a konzervatív politikusok is a maguk emberének tartják őt, máskülönbben nem törődne vele, hogy ugyan miféle vádaskodással igyekeznek őt befekéltetni, hanem menne előre azon az új uton, amelynek helyességét felismerte. S ezek az urak hajlandók is már elismerni őt a maguk fogalomszerűen jó magyarnak, mert hiszen visszalépett. Már most az a kérdés, hogy Bernády mire helyez nagyobb súlyt: arra-e, hogy Szabolcs-

ka Mihály a régi bizalommal legyen hozzá, vagy arra-e, hogy politikailag aktív legyen olyan erők segítségével, amelyekhez a konzervatív Szabolcska Mihály nincs és nem is lehet bizalommal. Ha Bernády György az előbbi választja, akkor a konzervatív oldal belülye, hogy Ugron Istvánt, Bernády Györgyöt vagy más valakit akar-e ex-

ponálni. Ha ellenben Bernády úgy érzi, hogy meggyőződése a demokrácia felé vité, akkor le kellett volna mondania arról, hogy a tulsó oldal helyeseljen neki és olyan programot kellett volna adnia, mely nem merül ki moddó személyes védekezésben, hanem valóban alkalmas lehetett volna a haladó közvélemény támogatásának megnyerésére.

A párdányi németek kálváriája

Neuner képviselő interveniált a belügyminiszternél a letartóztatottak érdekében

Beogradból jelentik: A párdányi véres események az országos politikában is kezdenek hullámokat verni. Dr. Neuner Vilmos felsőbányai német képviselő pénteken Beogradba érkezett, hogy a belügyminiszternél interveniáljon a letartóztatott párdányi németek érdekében. Neuner képviselő, mint a Bácsmegyei Napló munkatársának elmondotta, már csütörtökön táviratilag hívta fel a belügyminiszter figyelmét arra, hogy a Párdányban letartóztatott mintegy száz német polgárral milyen kegyetlenül bánnak és követelték, hogy haladéktalanul szüntessék meg a németek bántalmazását s a közigazgatási hatóságoktól tegyék át a letartóztatottakat a független bírósághoz.

Elmondotta még Neuner képviselő, hogy több mint száz embert tartóztattak le Párdányban, akik valamennyien németek. A letartóztatottakat egyenkint vitték be a község házára, ahol a csendőrök és szrnaók valamennyiüket véresre verték, annyira, hogy sokan bordatörést és más súlyos sebesüléseket szenvedtek. A letartóztatottakhoz nem engedik be sem hozzátartozóikat, sem pedig orvost.

Neuner képviselő Becskereken már interveniált a párdányi németek érdekében és ennek meg is van az az eredménye, hogy a becskereki ügyészség intézkedésére a vizsgálóbíró már kiszállt Párdányba. Neuner szerint a letartóztatottak nyugodtan néznek a bírói vizsgálat elé.

Olaszország nem hajlandó ratifikálni a besszarábiai konvenciót

A szovjetkormány cáfolja a mozgósításáról elterjedt híreket

Rómából jelentik: A moszkvai Ivesztija szerint nem látszik valószínűnek, hogy Olaszország a besszarábiai konvenciót ratifikálni fogja. Erre az ellenzéki Mondo kifejti, hogy a moszkvai hivatalos lapnak ez a közlése alighanem arra céloz, hogy ebben a kérdésben Olaszország és a szovjetkormány között titkos egyezség van. Egy olasz félhivatalos közlés is megszólal ebben a kérdésben és megállapítja, hogy olyan titkos meg egyezés, amilyent a Mondo említi, nincs. Olaszország nem kötelezte magát arra, hogy a besszarábiai konvenció ratifikálását ellenezni fogja, hozzáteszi azonban a köz-

lés, hogy ez éppenséggel nem jelenti azt, hogy Olaszország hajlandó volna az egyezményt a maga részéről ratifikálni.

Moszkvai jelentés szerint hivatalos helyen cáfolják azokat a bukaresti jelentéseket, amelyek arról szólnak, hogy Besszarábia határán a bolsevisták csapatokat vonnak össze. Rámutatnak arra, hogy a besszarábiai kérdést tárgyaló jegyzőkönyv ratifikálása Besszarábia bekebelezése óta Olaszország és Japán magatartása folytán kérdésessé vált és így az a román fölfogás, hogy a besszarábiai kérdés most már végleg rendezve van, megdőlt.

Pribicevics kiirtja a nemzetiségi iskolákat

Beszüntette a gimnáziumok német osztályait — A magyar osztályokat is veszély fenyegeti

Beogradból jelentik: Pribicevics lapja, a „Recs“, péntek délutáni számában a következőket írja: »A közoktatásügyi miniszter ma elrendelte, hogy Vrsácon és Vrbacon zárják be a gimnázium magyar és német párhuzamos felső osztályait, Novisadon és Pancsevön pedig a gimnázium valamennyi magyar és német párhuzamos osztályát, tehát az alsó osztályokat is. A közoktatásügyi miniszternek ezt a helyes rendeletét egész nacionális érzésű népünk üdvözölni fogja, mert nem szabad elfelejteni, hogy Ausztriában és Magyarországon a mi iskoláink is el vannak hanyagolva.«

A Bácsmegyei Napló beogradi munkatársa a Recs híradásával szemben úgy értesült, hogy egyelőre csak a német párhuzamos osztályok betiltása történt meg. A közoktatásügyi miniszter pénteken elrendelte a pancsevői és noviszadi gimnáziumok valamennyi német osz-

tályának és a vrsaci és verbászi gimnázium négy felső német osztályának bezárását.

A rendelet indokolása hivatkozik arra, hogy az osztrák Karintában az ottani szlávok iskoláival hasonlóképen járt el az osztrák kormány, vagyis a kormány intézkedése csupán megtartásnak tekintendő. Hír szerint Nincics külügyminiszter terjedelmes jelentést küldött át a közoktatásügyi miniszteriumba az ausztriai szláv iskolák helyzetéről és ennek a hatása alatt hozta meg a közoktatásügyi miniszter új rendeletét. Ez azonban csupán hivatalos magyarázat és nyilvánvaló, hogy a német középiskolák betiltása csak konzekvens folytatása Pribicevics Szvetozár eddigi iskolapolitikájának, amelyet most különösen az ellenzékbe vonult németekkel szemben élez ki.

A magyar iskolák betiltására egyelőre még nem került sor, de

hamarosan ez is be fog következni és ezt a rendeletet a nyugatmagyarországi horvát iskolák helyzetére való hivatkozással fogják indokolni. A magyar középiskolák megszüntetésére vonatkozó rendelet ezideig nem jelent meg.

Coolidge elnök viszálya a szenátussal

Nem engedi visszaadni a zár alá vett német javakat

Washingtonból érkező jelentések szerint az Unió politikai köreiből nagy izgalmat keltett Coolidge elnöknek az a nyilatkozata, amelyet Borah szenátor javaslata ellen tett. Borah szenátor azt javasolta, hogy Németországnak adják vissza a zár alá vett javakat. Ujból utalás történt arra, hogy Coolidge elnök a maga kezébe szándékozik venni a bel- és külpolitika irányítását. Megnyilvánul az az aggodalom, hogy a szenátus és Coolidge közt a feszültség kiéleződik és komoly következményeket von maga után.

Állítólag Coolidge elnök utasítást adott Kelloggnek, hogy Európából való elutazását a kongresszus elnapolásáig, vagyis március 3-áig halassza el. Coolidge meg akarja akadályozni azt az interpellációt, mely az amerikai kiküldöttnek a párisi konferencián tanúsított magatartását temé bíráló tárgyává. Ez az interpellációt Borah akcióra használta fel Coolidge nemzetközi politikája ellen. Londoni hírek szerint lehetséges, hogy Kellogg, még mielőtt hivatalba lép, lemond.

Hladis-Dobernik

elhagyta a budapesti cseh követség épületét

Valószínűnek tartják, hogy sikerült Csehszlovákiába menekülnie

Budapestről jelentik: A pénteki estilapok közlése szerint a kémkedéssel gyanúsított Hladis-Dobernik Józsefnek, — aki tudvalevően a budapesti csehszlovák követség Akadémia-uccai helyiségeibe menekült, — elhagyta menedékhelyét. Egyik verzió szerint a követségeknek a Rózsá-uccában levő új helyiségeibe ment, amásik szerint külföldre, a legtöbb valószínűség szerint Csehszlovákiába szökött.

A csehszlovák követség most költözött át az Akadémia-uccából a Rózsá-uccába és ezért a hatóságok fokozott mértékben figyelték az épületet, hogy a szökevény ne menekülhessen el. Állandóan két detektív, egy katonai fogházőr és egy polgári-ruhás főhadnagy őrködtek a követség kapujánál és figyelték a járókelőket. Az őrséget kétóránként váltották fel. A szigorú megfigyelés ellenére, a pénteken elterjedt hírek szerint, Hladis-Dobernik már elhagyta az épületet.

A menekülés részletére és módjára nézve különböző feltevések merültek fel. Egyesek szerint az ablakon át menekült ki az épületből, mások úgy tudják, hogy a követségi tisztviselőkkel együtt a detektívek szemeláltára távozott. Az a verzió is felmerült, hogy Hladis-Dobernik a követség autójánól ruhában menekült el, vagy pedig a harcokodásnál egy szekrényben vitték át az Akadémia-uccai épületből a Rózsá-uccai új követségi palotába. Azt sem lehet megállapítani, hogy a szökevény valóban a Rózsá-uccai követségi épületben van-e, vagy pedig sikerült-e neki — mint egyesek állítják — az ország területét elhagyni és Csehszlovákiába menekülni.

A követség egyébként mindennemű felvilágosítást megtagad Hladis-Dobernik hollétére vonatkozóan és csak annyit közölnek, hogy Prágából még mindig nem érkezett meg a konkrét utasítás a kiszolgáltatásra, vagy kicserélésre nézve.

CIRKUSZ

A gravitációs inga

Londonból jelentik: A Természettudományi Társaság csütörtöki ülésén mutatta be M. B. Wright-Hawthorne, a világhírű fizikus a nehézségi erő mérésére szolgáló készülékét, amely tulajdonképpen néhai báró Eötvös Loránd gravitációs ingájának tökéletesítése. A gravitációs mérleg segítségével kimutatható, hogy a kelet felé nyugat felé mozgó tárgyak földünkön vesztenek súlyukból, míg a nyugatról kelet felé mozgó tárgyak nehezebbek lesznek. stb. stb.

Pacsmarik (a kávéházban): Mit csinál csekélyesed?

Bencsusz (leteszi az újságot): Olvasgatók.

Pacsmarik: Mi szépet olvas?

Bencsusz: Szépet semmit, csak hasznosat.

Pacsmarik: Mi legyen az, maga kis huncut?

Bencsusz: Hát ez a nagyszerű fizikai feltelemény. (Odaadja az újságot.)

Pacsmarik (elolvassa): Maga ezt érti?

Bencsusz: Na hallja! Nincs ennél egyszerűbb. Adva van egy tárgy, ami elkezd mozogni mondjuk nyugatról keletre...

Pacsmarik: Moment, Mért kezd el mozogni?

Bencsusz: Az attól függ, hogy mi az illető tárgy: Ha például maga az...

Pacsmarik: Pardon, én nem vagyok tárgy, én alany vagyok.

Bencsusz: Ne kezdjen grammatikai vitákat. Ha én magat nyugat-keleti irányban pofonvágom, akkor én vagyok az alany, maga pedig a tárgy lesz.

Pacsmarik: Tévedés, Én akkor szenvedő alany leszek.

Bencsusz: Mindegy. A nyelvtanban legyen magának igaza. A fizikában azonban önkényed az erőhatás következtében mozogni fog nyugatról keletre és ezáltal nehezebb lesz.

Pacsmarik: Milyen nehéz?

Bencsusz: Olyan nehéz, mint ennek a Wright-Hawthorne-nak a nevét kimondani. Most már érti?

Pacsmarik: Most már értem. De mért nevezte maga ezt a felteleményt hasznosnak?

Bencsusz: Mert praktikus értéke van. Ma este például libamáját fogok belőle vacsorázni.

Pacsmarik: Meg van örülve? Vagy örökölt? Hiszen a libamájának legalább egymilliárd dinár kilója.

Bencsusz: Nem is veszek csak egy dekát.

Pacsmarik: Mit fog kezdeni egy deka libamájjal?

Bencsusz: Ez az. Spárgára kötöm és elkezdem forgatni.

Pacsmarik: Kelet felé.

Bencsusz: Látom már, hogy érti. Kelet felé. A libamáj ennek következtében egyre súlyosabb lesz és csak addig kell forgatni, amíg az egy kilót el nem éri. Mindjárt ki is lehet sütni.

Pacsmarik: Ez egy hülyeség.

Bencsusz: Nem. Ez csak a feltelemény gyakorlati kihasználása. De tovább megyek...

Pacsmarik: Kelet felé?

Bencsusz: Nyugat felé. A felteleményt másféleképpen is hasznosítani fogom. A feleségem fogyni akar.

Pacsmarik: Ót is spárgára köt?

Bencsusz: Nem, azt büntetik. Hát inkább sétálni küldöm.

Pacsmarik: Nyugat felé?

Bencsusz: Látom már, hogy érti. Nyugat felé. Az emberek eddig is sétálókúrával védekeztek hizás ellen, de ez nem használt semmit, mert nem tudták, hogy csak nyugat felé szabad sétálni. A jövőben azonban...

Pacsmarik: A jövőben azonban szintén nem fog használni semmit. Mert amíg kedves felesége nyugat felé mozog, csakugyan veszít a súlyából, de ne felejtse el, hogy amikor visszajön, akkor kelet felé mozog és ugyanannyit nyer súlyban. A két hatás, hogy egy

mondjam, lerontja egymást.

Bencsusz: Ne mondja úgy. Mert nem muszáj neki kelet felé visszatérni.

Pacsmarik: Hanem?

Bencsusz: Hanem körülutazhatja a földet mindvégig nyugati irányban. Nna.

Pacsmarik: Ez igaz. Csakhogy...

Bencsusz: Csakhogy?

Pacsmarik: Csakhogy az soká tart. És utközben baleshetik. Kisiklik a vonat, amin ül. Elsüllyed vele a hajó. Emberevők közé kerülhet, akik felfalják...

Bencsusz (telkesen): Ez lenne ennek a korszakalkotó felfedezésnek a legnagyobb gyakorlati haszna. dtó

Románia visszahívta berlini követét

Gazdasági harc Németország és Románia között
Elkobozták a romániai német vagyont

Bukarestből jelentik: Azok a régi gazdasági és politikai differenciák, amelyek a román kormány és Németország között a jóvátételi kötelezettség teljesítése körül támadtak, az utóbbi napokban súlyos gazdasági háborúvá élesedtek ki. A román kormány tudvalevőleg legutóbb energikus hangú jegyzékben követelte a német megszállás idején kibocsájtott Banca Generala germán lejek ellenértékének megtérítését.

Románia jegyzékére Németország azt válaszolta, hogy a román követelések teljesíthetetlenek.

Erre a válasza rendezte el a román kormány a represszáliákat, mely szerint Németországgal szemben a maximális vámtarifákat lépteti életbe, melyek háromszor olyan magasak, mint a rendes vámtarifák. Valószínűleg el fogják kobozni a Romániában ma még kényszerkezelés

alatt álló német vagyont is. Alkalmazni fogják végül a 27 százalékos taxát minden árura, amit Németországból importálnak Romániába.

A gazdasági háború kitörésének első diplomáciai aktusa, hogy Manu berlini követet visszahívták.

A német-román gazdasági harccal kapcsolatban a Deutsche Allgemeine Zeitung közli a német kormányköröknek azt az álláspontját, hogy a román kormány jóvátételi követeléseit teljesíthetetlenek. Románia háborús károk címén harmincegy milliárd aranylejt követel Németországtól, tehát többet, mint amennyire Románia nemzeti vagyonát a háború előtt becsülték. Német részről kijelentik, hogy a román kormány által tervezett ellenrendszabályok többet fognak ártani Romániának, mint Németországnak.

A dortmundi halálbánya

Az áldozatok zsebében följegyzéseket találtak a robbanásról

Dortmundból jelentik: A dortmundi bányakatasztrófia ügyében a vizsgálatot folytatják. A katasztrófia okát eddig nem sikerült megállapítani. Annyit azonban már tudnak, hogy a katasztrófia előtt való napon kétszer is volt a bányában bányatűz, amely úgy keletkezett, hogy egy gépből egy szikra kipattant. Az akna a Gelsenkirchner Bergwerke A. G. tulajdona és ez a bányavállalat az Elbe-völgyének egyik legnagyobb vállalata.

A szerencsétlenség áldozatainak legnagyobb részét sikerült felhozni a felszínre; azok, akiket legutóbb hoztak fel, bizonyos, hogy a robbanás után még egy ideig éltek. Feljegyzéseket találtak náluk, időbeli megállapításait a robbanásnak. A bányagazgatóságnak közlése szerint eddig 119 holttestet hoztak fel a bányából. Az eltakarítási munká-

latok csak ügyel-bajjal haladnak előre. Azt hiszik, hogy még 12-14 bányász hiányzik. A birodalmi kancellár még éjfélkor is a szerencsétlenség színhelyén időzött és megbeszélést folytatott az üzemi tanácsal.

Az angol munkáspárt bányászszervezetje táviratot küldött a bochumi bányász-szervezetnek. A táviratban hangsúlyozta, hogy a legközelebbi együttérzés azoknak a szerencsétlen bányászoknak hátramaradtjaival, akik a borzasztó katasztrófia alkalmával életüket veszítették.

Az angol szakszervezeti kongresszus főtanácsa ideérkező hír szerint megbízta a főtanács titkárát, hogy a dortmundi katasztrófia alkalmával életüket vesztett bányászok hozzátartozói előtt fejezze ki a szakszervezeti kongresszus részvétét.

Védi-e a hivatali titoktartás Somogyi gyilkosait?

A magyarországi ellenzék követeli a kormánytól, hogy Beniczky Ödönt mentse fel a hivatali titoktartás alól
A kormány álláspontja szerint Beniczky szabadon tehet vallomást

Budapestről jelentik: Farkas István nemzetgyűlési képviselő a szocialdemokrata parlamenti frakció nevében bejelentéssel fordult a demokratikus ellenzéki blokkhoz, a melynek figyelmét felhívta arra, hogy február 17-ikén lesz a Somogyi-gyilkosság ötödik évfordulója. A szocialisták beadványa megállapítja, hogy Beniczky Ödön — aki Somogyi Béla és Bacsó Béla meggyilkolása idején belügyminiszter volt — a nemzetgyűlésben a következő kijelentést tette a Somogyi-gyilkosságról: »A rendőrség és a belügyminisztérium, tehát a polgári hatóság a tetteseket kiderítette és megnevezte. Nem a polgári hatóságon múlt tehát, hogy azok méltó büntetésüket el nem vették.« Ez után a súlyos kijelentés után — folytatja a beadvány — a gyilkosok még mindig szabadlábban járnak, mert Be-

niczky Ödönt többszöri sürgetése ellenére sem mentették fel a hivatali titoktartásra vonatkozó kötelezettsége alól.

Az ellenzéki blokk az előterjesztés tárgyában határozatot hozott, a melyben felszólította Bethlen István gróf miniszterelnököt, hogy két héten belül adja meg, illetőleg eszközölje ki Beniczky részére a felmentvényt és tegye ezáltal lehetővé, hogy a volt belügyminiszter megnevezhesse a hatóságok előtt a gyilkosokat.

Az ellenzéki blokk határozatára a kormány a következő félhivatalos választ adta:

— A Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügyében már közölték a nyilvánossággal a vizsgálat eredményét. A honvédelmi miniszter ur ugyanis publikálta azt a jegyzőkönyvet, a mely világosságot derít a polgári és

katonai hatóságok által ezügyben lefolytatott eljárásra. Ezen túlmenően a hatóságoknak nincs semmi mondanivalójuk, mert nem áll semmi újabb adat rendelkezésükre. Az egész ügy nem tartozik a hivatali titoktartás kötelezettsége alá, ezért Beniczky Ödönt nem szükséges a titoktartás alól fölmenteni. Ha Beniczky tud újabb adatokat, senki sem akadályozza meg őt abban, hogy ezeket akár a nyilvánossággal, akár az illetékes hatóságokkal közölje.

A félhivatalos felfogással szemben Beniczky Ödön kijelentette egy újságíró előtt, hogy szerinte az ügy a hivatalos titoktartás kötelezettsége alá esik és ezért addig, amíg az alól föl nem oldják, nem hajlandó a gyilkosokat megnevezni.

Törökország mozgósít?

Görögország is harcra készül

Athénből jelentik: A határmenti katonai hatóságok jelentik, a Mihalokopulosz-kormányának, hogy a törökök Drinápolyt kiűritették és az 1920-iki, 21-iki és 22-iki évjáratokat mozgósítják. A kormányhoz még nem érkeztek másirányú megerősítési ezeknek a híreknek. A belügyminiszter lapja ezzel kapcsolatban azt írja, hogy lord Curzon nagyon csalódik, ha azt hiszi, hogy Törökország és Görögország között egyesítés jöhet létre. Ez tévedés. A nagyhatalmaknak kell Törökországot rákényszeríteniük arra, hogy szerződéses kötelezettségeit tartsa be és ne intézkedjék a népszövetségi paktum rendelkezéseinek ellenére. Ha a nagyhatalmak ezt elmulasztanák, akkor Görögország maga lenne kénytelen a törököket erre rászorítani.

Genfi jelentés szerint a görög kormány felterjesztésének folyamán nyaképen a Népszövetség a görög-török kérdést a legközelebbi ülés napirendjére tűzte és felszólította a török kormányt, hogy nevezze meg megbízottait a kérdés tárgyalására.

Korai tavasz egész Európában

Harmincegy éve nem volt ilyen enyhe február

Vasárnap hirtelen, minden átmenet nélkül, tavasziasra fordult az idő. Éjszakánként ugyan még a fagypont körül jár a hőmérő, de reggel mindig három-négy fokos meleg fogadja az uccán az embereket. Ez a korai meleg nemcsak országos jellegű, hanem egész Európára kiterjedő. Európa nyugati részében, az Atlanti-óceán mellett még sokkal melegebb van, mint nálunk és a kontinens északi részében is csak elvétve süllyed a hőmérő a fagypont alá. Érdekes játéka a természetnek, hogy egész Európában a leghidegebb időjárás a délvideken van. Rómából és Madridból minduntalan fagypontalatti hőmérsékletet jelentenek.

A meteorológiai intézetek statisztikája szerint utoljára 1894-ben fordult elő februárban ennyi enyhe idő. Ekkor heteken át ugyanilyen jelenségeket tapasztaltak, mint most, csakhamar azonban megfordult az időjárás és ismét hideg, tartós tél következett a korai tavasz után.

1869-ben is ilyen korán köszöntött be a tavasz. Ekkor már február végén rügyni kezdtek a fák, de szerencsére akkor meg is maradt az enyhe időjárás, úgyhogy ebben az esztendőben már csakugyan beköszöntött a tavasz. Az utolsó száz esztendőben tehát most fordul elő harmadszor, hogy februárban ilyen enyhe az időjárás. Volt ugyan 1918-ban is ehez hasonló jelenség, de ekkor csak egyetlenegy napig tartott az időjárás szokatlan enyhülése.

A budiszavai hittanórák

Hivők vádja a plébános ellen

Gulyás Károly budiszavai (tiszakálmánfalvai) római katolikus plébános sok viszontagság közt hirdeti a vallás ígét a vegyes nemzetiségű faluban. A plébánosra haragszik híveinek egy része s ennek tudható be, hogy Gulyás ellen a lapokban is jelentek meg különböző támadások.

Szekeres Kálmán budiszavai lakos egyik noviszdai lapban azzal vádolta meg a plébánosát, hogy a hittanórán véresre veri a gyerekeket. A cikk szadistikus hajlamokkal gyanúsította a plébánost, azt írta, hogy egyik növendékét úgy megverte, hogy a füle beszakadt, a feje megdagadt, keze megnyedésbe ment és a körmei leestek. A cikk szerint a plébános a gyerekek bordájába rugott és mindezeket felül a gyerekeknek táncolniok kellett, míg az osztály legerősebb gyereke a többieket verte.

Gulyás Károly plébános rágalmazás miatt beperelte Szekeres Jánost, a cikk íróját s hozzájárult, hogy az bizonyíthatassa állításait. Skrebilju Iván, a noviszdai törvényszék vizsgálóbírája Budiszavára kiszállt és ott hallgatta ki, akivel Szekeres állításait igazolni akarta.

A kihallgatott Balázs József budiszavai kántortartató és Staifl Mileva iskoláigazgató az vallották, hogy Kiss József tíz éves iskolásfiú anyja panaszt tett a plébános ellen, hogy az bántalmazta a fiát, de ők a gyereken a verés nyomait nem tudták megállapítani.

A vizsgálóbíró kihallgatta Gulyás Károly plébánost is, aki beismerte, hogy meg szokta fenyíteni a gyerekeket, büntetésből meg is veri, de csak ha arra rászolgáltak, ilyenkor nyitott kézzel egyszer-egyszer meg is üti őket. Hert Miklós esetére nem emlékszik már, de tagadja, hogy úgy verte volna, hogy a füle beszakadt és vérzett. Beismeri, hogy Szajkó Károly tíz éves fiút megpofozta, mert rosszul viselkedett, börtört nem vert senkit, lábbal se tiport senkit és nem igaz, hogy bárkit bántalmazott, hogy körmei is leestek. Szekeres János vádolt azért haragszik rá, mert barátját Bercsényi Mihályt kidobta a katolikus körből.

Kiss Rozália elmondta, hogy fiát a tíz éves Györgyöt a plébános kékre-zöldre verte. A fiúnak, aki egy hónappal apjának a háboruban történt eltűnése után született, szemére vetette, hogy az apja nem tűnt el, és amivel arra célzott, hogy a fiú törvénytelen gyerek.

Kiss György tíz éves iskolásfiú azt vallotta, hogy a plébános kékre-zöldre verte úgyhogy a feje megdagadt.

Kiss Kati tíz éves iskolásleány vallomásában elmondta, hogy a plébános, mert egy unát nem tudott hibátlanul elmondani, azt kiáltotta neki:

„Te a részeges Kiss lánya vagy...”, majd ököllel agyba-főbe verte és mert Kiss Kati sirt, a plébános botot vett elő, odaadta az egyik nagyobb fiúnak és annak megparancsolta:

„Te üsd a bottal...”, és azalatt a többi gyerekeknek táncolni kellett. Addig verték, míg feje meg nem dagadt és kékes véraláfutásos lett, mért anyja nem engedte többé iskolába járni.

Kiss Kata anyja, Kiss Ferencné kis lányával azonosan adja elő vallomását. Kovács Péter 9 éves iskolásfiú előadja, hogy Gulyás őt is folyton ütötte-verte és a többi gyereket is bántalmazta. Egyszer úgy megverte, hogy egész éjjel nagyon rosszul volt.

Szekeres András földműves látta, hogy Szajkó Károly kilenc éves fiút a temetőben, Mindszentek napján a plébános összeverte, mert a gyertyafüladékokat felszedte.

Hert Miklós elpanaszolta, hogy Gulyás ütötte, ököllel fejbeverte, hogy feje feldagadt és még a kékes zöld foltok el sem múltak, mire ököllel fejbeverte.

fiát tépdeste, úgyhogy az beszakadt. Apja eltiltotta a hittani órák látogatásától. Elmondta még, hogy a plébános rugdosta, úgyhogy a pad alá csett és ott is többször belerugott, a bordáit megsértette. A rugás a fiú kezét érte, amely megdagadt, a köröm megnyedésbe ment és 24 nap múlva leest.

Ruszkó István 66 éves földmunkás bizonyította, hogy Gulyás agyba-főbe verte a gyerekeket.

Kovács István azt vallotta, hogy a plébános Péter nevű tíz éves fiát össze-

verte.

Kiss Györgyné megerősítette 10 éves kis fia bántalmaztatását.

Mindezekről a sérülésekről dr. Stein budaszavai községi orvos írtételeket állított ki.

A noviszdai törvényszék március második felére tüzi ki Gulyás Károly rágalmazási pörében a főtárgyalást.

Dr. Hadzsi Koszta ügyvéd Szekeres János védője feljelentést tesz Gulyás Károly plébános ellen a bácsmegeyi püspöki adminisztratúránál.

A volt német postaügyi miniszter panamája

Nyomozást indítottak Michael berlini bankár ellen is

Berlinből jelentik: A Hoelle-ügygel kapcsolatban eljárást indítottak Jacob Michael, az ismert berlini bankár ellen, aki magas kamatra adott kölcsönt Hoelle-nek. Erőtelleg uszóra gyanú merült fel, most azonban azt akarják földeríteni, hogy Jacob Michael nem követett-e el vesztegetést. Michael ugyanis Hoelle vállára, amely csak 65 ezer aranymárkát ért, 100 ezer aranymárkát kölcsönzött. A vizsgálóbíró ebben az ügyben kihallgatta Hoelle megbízottját, aki azonban nem tudott kielégítő felvilágosítást adni. A főállamügyész arra a meggyőződésre jutott, hogy bizonyos gyanúok a Michael-féle kölcsönnek a Hoelle-féle 5 millió aranymárkás postakölcsönnel való szoros összefüggésére utalnak. Michaelt, aki jelenleg Svájcban tartózkodik, felszólították, hogy térjen vissza. Ha a felszólítás-

nak nem tesz eleget, közözelevelet bocsátanak ki ellene és kiadatását fogják kérni Svájcól.

A lapok szerint a posta hitelengedélyezése 600 millió volt. A Depositen banknak ebből az összegből 5 millió jutott. Anikor a bank, amelyért a Mannesmann cég vállalt kezességet, kezdett kamatot nem fizetni. Hoelle miniszter már meghosszabbította a kölcsönt. Az adósságot a Mannesmann cég magára vállalta; ennek ellenében 2,5 milliónyi póthitel engedélyeztek és a kamatot a birodalmi bank leszámoló kamatlábjára szállították le. Ebből a 7,5 milliónyi összegből a posta ferhére semmi sem fog elveszni. Hoelle Barmatnak is adott hitelt. Az összeg tízennyeg és fél millió volt, de ez az összeg értékpapir-biztosíték révén szintén meg fog térülni a postának.

A pletyka öl

Letartóztatták Petrovics Bojana gyilkosának büntársait

Petrovics Bojanát, az Aranyelövác melletti Bukovik fürdőhelyen meggyilkolt fiatal szombori tanítónőt nagy részvét mellett temették el. A gyilkos asszony, Paunovics Szávóné a rendőrségen apatikus egykedvűséggel viselkedik, amiből akkor sem zökkent ki, amikor férje, aki a gyilkosságot követő napon érkezett meg Kragujevácból, meglátogatta.

Vallomásában Paunovicsné kijelentette, hogy tettét azért követte el, mert meggyőződése volt, hogy a leány meg nem engedett viszonyt folytat a férjével. A nyomozás megállapította, hogy a véres cselekedetben nem egyedül Paunovicsné a bűnös, hanem felbűntői is voltak. Így egy Radoika nevű rossz hírű nő el-

len az a gyanu merült fel, hogy szemet vetett Paunovics tanítóra és céljai érdekében elhitette a tanítónéval, hogy férje és Petrovics Bojana között intim kapcsolatok vannak és ezt a hírt terjesztette a helységben. Közvetlenül a gyilkosság előtt Radoikát Paunovicsnéval együtt látták, amint tárgyaltak valamiről. A rendőrség a gyanu alapján letartóztatta ezt a nőt, valamint egy szolgálóleányt, aki a gyilkosság pillanatában a közelben tartózkodott és akit azzal vádoltak, hogy őrt állott, amíg Paunovicsné elvégzi munkáját. Paunovicsnéról egyébként azt beszélik, hogy a háboru alatt megölt két rablót, akik komitácinak adva adva ki magukat, betörték édesapja házába.

Halálos autószerencsétlenség Becskereken

Egy autótaxi agyongázolt egy bornagykereskedőt

Becskerekről jelentik: Markov Milos becskereki géplakatos pénteken este a város főútján autójával halálra gázolta Nikora Valér becskereki bornagykereskedőt.

Markov a napokban vásárolt autót azzal a céllal, hogy mint autótaxis keresi meg kenyerét. A autót csütörtökön javítás végett elszállította egy garázsba, ahonnan péntek este maga hajtotta el, miután délelőtt folyamán a rendőrségtől beszerelte az autótulvarozási engedélyt. Mikor Markov az autóval a főtérről befordult a begai kis hid felé vezető uccába, alig pár méterre a sebesen haladó autótól Nikora Valér bornagykereskedő éppen át akart menni az ucca egyik oldaláról a másik gyalogjáróra. Markov nem vette észre az útvonalon haladó Nikorát, nem fékezett és az autó közvetlenül a pénzügyvizsgátság előtt elütötte a bornagykereskedőt. A sofőr csak az utolsó pillanatban vette észre a veszedelmét, amikor már késő volt. A kerekek alá került

szerencsétlen embert az autó még vagy harminc méterre magával hurcolta, míg végre Markovnak sikerült az autót megállítani. A súlyosan sérült Nikorát feltette a gépkocsira, a rendőrségre hajtattott, ahonnan ezt eset bejelentése után az elgázolt bornagykereskedőt a kórházba akarták szállítani, de Nikora útközben belehalt sérüléseibe.

A szerencsétlenség nagy megdöbbenést keltett az egész városban. Nikora Valér ötvenéves, régi köztisztelőben álló becskereki kereskedő, aki csak napokkal ezelőtt épült föl tüzszből. Két évvel ezelőtt a Protes-párt képviselőjelöltje volt, de a választáson megbukott. Tragikus halála nemzetiség és felekezeti különbség nélkül nagy részvétet keltett egész Becskereken.

A rendőrség kihallgatta Markovot, aki azt vallotta, hogy a fordulóban túlkölt, a szerencsétlenséget nem az ő vigyázatlansága okozta.

A sofőr vallomását a szemtanúk nem erősítették meg. A rendőrség

nek az a feltevése, hogy Markov autója felszaladt az ucca járdájára és ott gázolta el a bornagykereskedőt. Ezt a feltevést igazolva látja abban, hogy a pénzügyvizsgátság épülete előtt a járdán nagy vértócsa terül el. A rendőrség a nyomozást folytatja.

Tizenkét évi fegyház egy hajszál miatt

A münsterbergi rablógyilkos helyett egy ártatlan henteslegény raboskodott

Boroszlóból jelentik: A münsterbergi tömeggyilkosnak, Denkének hagyatékában megtalálták harminc áldozatának pontos jegyzékét, a gonosztevő annyira a részletekre is kiterjedt ebben a szörnyű könyvvezetésében, hogy még a meggyilkoltak élő és holt sulgát is feljegyezte. A jegyzék élén áll Sander Emma neve, egy münsterbergi leányé, akinek meggyilkolásáért 1911-ben a glatzi esküdtszék Trautmann Henrik münsterbergi hentes 12 évi fegyházra ítélte. Trautmann, aki akkor 38 éves volt, kezdetől fogva erősítette ártatlanságát, de hiába. A tizenkét esztendő ki kellett töltenie a gross-strelitzi fegyházban, ahonnan most 52 éves fővel mint aggyasztán került elő.

Mikor a tömeggyilkos jegyzékét megtalálták, az ügyészség nyomban előterjesztést tett az igazságügyminiszteriumnak és értesítette a fordulatról Trautmann akkori védőjét, dr. Kühne Waltert is.

Rendkívül érdekes ebben az ügyben, hogy egyetlen egy hajszál volt az oka annak, hogy a vádlottat tizenkét esztendő fegyházbüntetéssel sújtották.

A fiatal leány, Sander Emma holttestét 1909-ben találták meg Münsterberg határában. A gyanu a henteslegényre irányult, mert tudták, hogy évek során át udvarolt a leánynak, akit feleségül akart venni, de a leány kiköszörözte. Trautmann rossz hírben állott a nép körében, bárdolatlan, durva embernek ismerték. Ugyszólván ujjal mutogatott rá mindenki, hogy csak ő lehet a gyilkos, hiszen haragos volt a leányuk, és a gyilkosság a kiköszörözött kérésszel szövege. A főtárgyaláson száznál több tanu vonult fel, akik mind a henteslegény ellen vallottak. Trautmann ellen szólt az is, hogy az áldozatot egy olyan dőféssel ölték meg, ami a hentesmesterek bravurja. Több henteslegény vallotta, hogy Trautmann ebben különös ügyességre tett szert. Közvetlen bizonyítéka nem volt a törvényszéknek a vádlott ellen, de annál több volt a közvetett bizonyíték. És döntő sullyal esett ellene a mérlegbe — egy hajszál.

Ezt a hajszálát Trautmann ruháján találták. Hosszu, szőke hajszál volt, kétségtelenül női haj. Meghívták egy ismert berlini törvényszéki kémikust, aki alapos vizsgálat után megállapította, hogy a hajszál minden valószínűség szerint Sander Emmáé volt.

Az ügyész vádbeszédét e szavakkal végezte:

— Esküdt urak, semmisítsék meg ezt az emberi alakba öltözött bestiát! — És halált kért a vádlott fejére. Védőügyvédje őszintén meg volt győződve védte ártatlanságáról, de minden igyekezete hiábavaló volt. Trautmann elítélték.

A legeslegérdekesebb a dologban az, hogy az egész vizsgálatban egy rendőrkutya találta el az igazságot. A rendőrkutyát odavezették az áldozat holttestéhez és azután odavezették Trautmannhoz, de ott sehogy sem akart a szimatára ráismerni.

**E. SZECSI
PHILATELIA**

bélyegkereskedés Subotica főpostánál

Legújabb arany Michel 1924-25. albumok minden nagyságban raklaron. Bélyeggyűjtőknek választékot megkeresésre küldök. — Megvételre keresek használt jegyzésv bélyegeket.

Bizalom az ősi erényben

Ma egy idegen városban jártam, ismeretlen utcák, ismeretlen emberek között és egy barátomat kerestem. A címét nem tudtam. Ilyenkor az ember úgy tájékozódik, hogy sorra kérdez minden szembejövőt: »Kérem szépen nem tetszik tudni, hol lakik Iksz Ipszilón?« Mire a jó benszülöttek ingyen utbaigazítják. Ez szabály és kötelesség, akárcsak az uccai dohányzóknak tüzet adni. Hát én is így kezdtem. A toronyórán ekkor pont tíz óra volt, délelőtt.

— Pardon kérem, nem tetszik tudni, hol lakik Iksz Ipszilón?

— A diványkötő? — igyekezett precizizálni a dolgot a megszólított.

— Nem, a harisnyastoppoló — mondtam én reménykedve.

— Ja? Hogyne ösmerném! Nagyon jól ösmérem — lelkesedett a benszülött — csak tessék erre egyenesen lemenni a vörös ökör bótig, aztán balra át, fel addig a rácsos kapuig, amely zöldre van festve, onnan könyökirányban két ucca vezet, amelyik srégén balra fut és úgy néz ki, mint egy lófej, abba ne menjen, a másikban lakik az Iksz.

— Köszönöm szépen — mondtam meglátottan és nekivágtam eredeti útmutatás szerint. »Milyen jó is — gondoltam — itt sose lehetne eltévedni, ez az egész város egy család — és fel-frissült lélekkel, amit csak egy ilyen felemelően kollektív érzés tud előidézni, handukoltam tovább. Alig félóra csatangolás után elérkeztem a válaszúthoz. Itt kétségbeesítő dilemma lepett meg, a mennyiben schogyse tudtam megállapítani, hogy melyik a lófeji ucca. A kettő közül ugyan az egyiknek hosszukás és pupos alakja volt, de ez inkább a tevére emlékeztetett, mint a lóra. Megszólítottam tehát egy nőt:

— Pardon nagysád, nem teccik tudni melyik házban lakik Iksz Ipszilón?

A nő rámnézett két szemével és így felelt:

— Jaj kérem rossz helyen keresi! Iksz a másik városrészben lakik, a Duna-mentén — és megmagyarázta.

— Kisztihand — mondtam hálásan és visszafordultam. Dél felé járt az idő, amikor a Duna-partjára érkeztem. Gyönyörűen sütött a nap és elébe álltam egy halászszerbernek, aki éppen kivetette a hálóját.

— Pardon molim — üdvözöltem lojalisan — nem teccik tudni merre lakik az Iksz Ipszilón?

A halász lesütötte a tekintetét és esőndes szomorúsággal a hangjában, így válaszolt:

— Az szegény elköltözött.

— Hova költözött?

— A temetőbe.

— Hát meghalt?

— Valószínű, hogy meghalt, mert én is ott voltam a temetésin — mondta a halász malicjózusan.

— De az lehetetlen! — estem kétségbe — hisz nem is tudtam, hogy beteg volt!

— De ha én mondom magának! — sértődött meg a halász — csak nem képzeli, hogy tréfázok a megboldogultal?

— Fala lépő — bucsuztam könnyes szemekkel és alvajáróként botorkáztam a házak mentén. Az igazságügyi palota előtt befém kötött egy őszhajú néni:

— Mért sir pubika?

— Jaj, jaj, ne is tessék kérdezni — jajveszékeltam — jaj, jaj.

— Nő, de hát mi a baj? — vigasztalt.

— Meghalt a drága Iksz Ipszilón, legjobb barátom: béke hamvaira.

— A cipőfelsőrészkesztő?

— Nem, a harisnyastoppoló — bögttem.

— De hiszen az é! Tegnap láttam a kávéházba, olyan egészséges, mint a medve!

— Biztos, hogy őt látta?

— Ezzel a két szememmel! — és nagyobb nyomaték kedvéért rámutatott antracénkék szeméire — csak menjen most hozzá, még valószínűleg otthon találja.

— Hol lakik?

— Én? — kérdezte a néni kecsesen.

— Nem, a stoppoló! — tiltakoztam.

— Itt egyenesen menjen addig a szobrig, látja? (nem látom) onnan derékszögben fel a Szentlélek zárdáig, az ott, amelyiknek a teteje idelátszik (nem látom), ezzel szemközt van egy kiugró ház sok cirádával, félemelet, numeró három. Itt lakik az Iksz.

— Numeró három? — ismételtam a bucsuzónál és ő helybenhagyólag bólintott.

— Végre! — sóhajtottam, amikor a numeró három ajtó előtt álltam és becsöngettam. A figyelő ablakban egy bájos kislány feje jelent meg és én rögtön láttam, hogy roszkor jöttem.

— Az Iksz Ipszilont keresem — mentetgetöttem — de ha talán most nem ér rá...

— Iksz Ipszilón nem lakik itt — jelentette ki a nő és becsapta az ablakot. Nem vesztettem el lélekjelentemet és újra becsöngettam. Ezuttal egy kopasz ur feje bukkant fel, aki mérgesen kérdezte:

— Mit akar maga?

— Az Iksz Ipszilont keresem — mondtam.

— Itt nem lakik semmiféle Iksz Ipszilón Zé — dühögött a vén mokus. Ebben a pillanatban ért oda egy rettenő nagy darab puffember.

— Nézd csak — hívta fel rám figyelmét az öreg — valami Ikszet keres ez a gyamus pasi.

— Jó lesz, ha tovább áll — lóbázta meg karjait a Marhaerős és én sürgősen elhagytam a színhelyet. Már alkonnyodott, esteledett, a köruton kigyultak a lámpák és én még egy utolsó próbát tettem egy biciklis emberrel, aki éppen fel akart pattanni a kerékpár hátára.

— Nem tetszik tudni, hol lakik Iksz Ipszilón?

— Jaj kérem, én nem vagyok idevalósi! — exkuzálta magát a biciklis — én a szomszéd uccában lakom! — és tovakerkezett.

Elérkezett a hazautazás ideje és a sarki rendőrhöz fordultam teljes bizalommal:

— Kérem szépen merre van az állomás?

— Azt hiszem arra — mondta bizonytalanul a rend őber őre és elővette a zsebtérképet és tanulmányozni kezdte. Alig félórás buvárkodás után kétségbeesve így szólt:

— Ha erre merve egyenesen több mint biztos, hogy odaér, de a legjobb lesz, ha fiakkerbe ül — ezzel szalutált és faképnél hagyott. (t. i.)

Móricz Zsigmond levele a sentai műkedvelőkhöz

Üzenet a Buzakalász szereplőinek

Sentáról jelentik: A sentai műkedvelők legujabban Móricz Zsigmond „Buzakalász” című három felvonásos színművének előadására készülnek. A kitűnő műkedvelő gárda, amely a múltban is szép sikereket ért el, lázasan készülődik az előadásra. Pázmány Zoltán, az előadás főrendezője, a bemutató előadásra meghívta a darab szerzőjét: Móricz Zsigmondot is, aki a meghívásra a következő levelet írta Pázmánynak és a sentai műkedvelőknek:

Igen tisztelt Főrendező Ur! Kedves kolléga Öcsém! Szíves, hálás köszönettel vettem kézhez a Buzakalász sentai bemutatójára vonatkozó referációját. Mondanom sem kell, talán, hogy öregedő lelkem egész szeretete és csodálata fordul Önök felé, akik elég bátrak és önieláldozók az új hazában élő magyarok előtt is megszólaltatni engem, hogy demonstrálják a tragédiás magyar élet roppant erőfe-

szítéseit. A Buzakalász nem színpadi sikerekért, — taniért született meg bennem. Megszületett azokért az igazságokért, amelyeket el kellett mondanom, ki kellett vetítenem a kendőzött hiúságok és önmagunkat szédítő hazugságok mai tonyészetében. Ha a Buzakalász eseményein keresztülülzött igazságokat Önök megértetik a közönséggel, teljes a sikerem. És én csak ezt kérem, csak ezt várom Önöktől. Az anyagi siker legyen az Önöké sok áldozatukért. Ellenben minden irást, színlapot, esetleg fényképet, ami a Buzakalászra vonatkozik, juttassanak el hozzám, hogy emlékem legyen a szentai ünnepről. Lélekben Önökkel leszek és a kulcsak mögött én is szorongok a szentaiak megértő elismeréséért, amelynek oroszánrésze Önöket illeti meg a kockázatos vállalkozásért. A Buzakalász minden szereplőjét ölelem Önnel együtt és forró sikert kívánva mindannyiuknak, őszintén tisztelő hálás híve

Móricz Zsigmond

A sentai műkedvelők Móricz Zsigmond buzdító levele hatása alatt a legnagyobb igyekezettel készülnek a Buzakalász-ra.

A Klub-kávéházi gyilkos a bíróság előtt

Illy László rágalalmazási pöre

Budapestről jelentik: A budapesti büntetőjárásbíróság pénteken tárgyalta Illy László, a hírhedt Klub-kávéházi gyilkos és felesége ügyét, akik ellen két fiatal leány, Tökés Erzsébet és Tökés Margit indított pert *alias indokból elkövetett rágalmazás címén.*

A tárgyaláson Illy Lászlónét hallgatták ki először, aki elmondotta, hogy az egyik Tökés-leány a lépéselőzárban durván rátámadt, azt mondta neki, hogy *fogja be a száját*, mert felpofozza.

A bíró: Hát miért mondta magának a Tökés-leány, hogy fogja be a száját?

Illyné: Azért, mert én nem szóltam egy szót sem.

A bíró: Nagyon furcsa.

Illyné: Kérem, *már ártatlan, békés emberek vagyunk, ők kötnék mindig belénk.* Mindig azt mondják: *mit beszélsz, te gyilkos?! Börtöntölteléknek neveznek minket,* csak azért, mert a férjem Illy László, ezért üldözik a férjemet. Rám meg azért haragusznak, mert *én tisztességesen férjhez mentem, ők meg öreg koldusok maradtak.*

Illy László kijelentette, hogy a Tökés-leányok belekötöttek kutvájaiba, amit felesége nem tudott szó nélkül hagyni.

A bíró: A felesége azt mondta, hogy ő bizony szó nélkül hagyta.

Illyné (férjéhez): Hát kérlek, te csak tudod, hogy szó nélkül hagytam.

Illy: Nem tudom. Ahogy a feleségem természetrajzát ismerem, *én bizony feltételezem róla, hogy nem hagyta szó nélkül.*

Illy ezután elmondotta, hogyan sértgették a feleségét a Tökés-leányok, majd kijelentette, büszke, hogy neve bent szerepelt a lapokban.

Illyné (közbevág): *Én meg büszke vagyok arra, hogy börtöntölteléknek titulálják az uramat.*

A védő: Erre talán mégsem büszke...

Illy (a védőhöz): *Leckéztetést öntől sem fogadok el. Igenis büszkék vagyunk rá.*

A bíró szigorúan csendre intette a vádlottat. *Most már ne hepcsiáskodjék, forduljon a tal felé és ne feleljen minden közbeszólásra.*

A járásbíróság ezután a tanukat hallgatta ki

Uj megyebizottsági tagok

A belügyminisztérium negyven új tagot nevezett ki a bácskai megyebizottságha

Noviszadról jelentik: A belügyminisztérium a noviszadi kerületben negyven új megyebizottsági tagot nevezett ki. Az új kinevezettek névsora:

Dungverszki Gyóka földbirtokos Kulpin, dr. Petrovics Milos volt főszolgabíró Noviszad, dr. Petrovics Brankó, a noviszadi terménytőzsde főtitkára, Dimovics Dimitriie nagykereskedő Noviszad, Matics Milorád földbirtokos Csurog, Kovacsé-vics Radivoj, a gyáriparosok országos szövetségének noviszadi titkára, dr. Nikolics Gyuró orvos Szrbobrán, Dungverszki Szevén földbirtokos, Dobanovacski Pál nyugalmazott főispán, Gavanszki Deján földbirtokos, Hadzsics Tódor földbirtokos, Debeljacski Joca földbirtokos, Mulrinszki Andrija földbirtokos és Pivnicki Mija földbirtokos, valamennyien Szrbobránból, Zákics György mérnök Titel, dr. Ponovics Milán orvos Sztaribecsei, Zsivkov Deján és Zsivkov Vujica földbirtokosok Sztaribecsei, Rasics Demeter tanfelügyelő Palánka, Ponovics D. Steván gyógyszerész Futtak, Miskics Péter Futtak, Teofanovics Rackó gazdálkodó Sztarasóvé, Kobilanov Gyóka gazdálkodó Pasicevó, Beljanszki Próka kereskedő Pasicevó, Szekicski Gyóka kereskedő, Gligorijevics Szima földbirtokos, Vrsalíkov Pera gazdálkodó Deszpot-szentiván, Mutinovics Márkó gazdálkodó és Veszelinov Pája gazdálkodó Begecs, Ogrizek Antal nagykereskedő és Haug Antal földbirtokos Odzsák, Lázics Tósa földbirtokos, Tornvanszki Szvetiszlav igazgató-tanító és Richter Antal földbirtokos Bács-Petrovoszeló, Uvalies Radoljub igazgató-tanító és Dimics R. Szima gazdálkodó Dervené, Nasztics Bózsó gazdálkodó és Szimonovics Anton gazdálkodó Bogván, Katic Vinkó gazdálkodó Vaiszka, Patics Gavra vendéglős Szilbács.

Bezárták a budapesti Operaházat

A sztrájkoló zenekart elbocsájtották

Budapestről jelentik: A budapesti Operaház zenekara néhány nap előtt tudvalevőleg fizetésemelési mozgalmat indított. Báró Wlassics Gyúia főigazgató csütörtök este közölte a zenekar megbizottaival, hogy a kultuszminisztérium nem tehet ígéretet még arra sem, hogy egy későbbi időpontban emelje a zenészek fizetését. A zenekar tagjai pénteken délelőtt foglalkoztak ezzel a válasszal és elhatározták, hogy ragaszkodnak eredeti követelésükhöz, a pénteki főpróbán már nem vesznek részt és szombaton már az előadáson se jelennek meg.

A zenekar határozata az Operaházban nagy riadalmat keltett és báró Wlassics főigazgató azonnal érintkezésbe lépett a kultuszminisztériummal, ahol azonban nem voltak hajlandók a zenészek átlagos hárommillió havi fizetését emelni, sőt még csak a legkisebb ígérettel sem akarták a zenekart biztatni, holott a zenészek ennyivel is beérték volna. Az igazgatóság merev álláspontja következtében a zenekar a Manou tizenkét órára hirdetett próbáján már nem jelent meg.

Az Operaház igazgatósága ezután nyomban kommunikét adott ki, amelyben megállapítja, hogy a zenekar tagjai szerződésességét követték el és ezért őket kiléptetteknek tekintik, az Operaház pedig további intézkedésig nem tart előadást. A Walkür péntek estére hirdetett előadása már el is maradt.

FIORANTA?

HIREK

●●●

— **Diszebéd Hadzsics István tábornok tiszteletére.** A dobrovoljacok szubotica szervezete február hó 15-én, vasárnap tartja meg nagyszabású ünnepségek keretében zászlószentelési ünnepélyét. A zászlószentelési ünnepélyen **Hadzsics István** tábornok, a király első hadsegéde fogja a zászló-keresztapát tisztséget betölteni. Ebből az alkalomból Szubotica város és a dobrovoljac-szervezet **Hadzsics** tábornok tiszteletére vasárnap délután félkettőkor a Lloyd termeiben diszebédet ad, amelyre a katonatisztok, az állami és városi hatóságok és a társadalmi egyesületek vezetői hivatalosak.

— **A szubotica közigazgatási bizottság ülése.** Szubotica város közigazgatási bizottsága február huszadikán ülést tart.

— **Elhalasztották a harmadosztályu kereseti adó kivételét.** A szubotica pénzügyigazgatóság úgy tervezte, hogy a harmadosztályu kereseti adó kivételét a választások után, február 15-én kezdi meg. Az adókivétel azonban elhalasztották és mint értesülünk, az adókivétel bizottság csak március elsején kezdi meg munkáját.

— **Nem kapnak házhelyet a kishegyesi magyarok.** Kishegyesről jelentik: Kishegyes község előljárósága a választások előtt ígéretet tett, hogy a kishegyesi szegény magyarok között házhelyeket fog szétosztani. Az előljáróság azonban a házhelyeknek kiszemelt földterületet most bérbe adta és közölte a házhelyigénylőkkel, hogy kérésüket nem teljesíthetik később sem.

— **A román közoktatásügyi miniszter nem fogadta a diákok küldöttségét.** Megírtuk, hogy a román egyetemekről kizárták a zavargást szító elemeket. Mint Bukarestből most jelentik, a diákok küldöttségét menesztettek Anghelescu közoktatásügyi miniszterhez kizárt társaik érdekében. A miniszter azonban nem fogadta a küldöttséget. Azzal utasította el őket, hogy tartsák be a szolgálati utat és kívánságukkal forduljanak előbb a rektorhoz. A diákok ezért sztrájkra gondoltak, de az egyetemi hatóságok azonnal közhírré tették, hogy a legkisebb megmozdulás esetén bezárják a diákotthonokat.

— **Elrendelték az önkormányzati választásokat a munkásbiztosító pénztáraknál.** A zagrebi központi munkásbiztosító hivatal elrendelte, hogy a kerületi munkásbiztosító hivataloknak az önkormányzati választásokat május hó 1. és szeptember 30. között meg kell tartania. Mint értesülünk, a szubotica munkásbiztosító az önkormányzati választásokat május havában tartja meg.

— **Jugoszláv-görög tárgyalások** Athénből jelentik: A békeszerződés megújítása érdekében csütörtökön megkezdődtek a tárgyalások Jugoszlávia és Görögország között. Jugoszlávia a békeszerződés helyreállításának előfeltételül azt követeli, hogy a szaloniki semleges kikötőzónát bővítsék ki, továbbá Görögország építse ki a második vágányt a görög határtól Gyevgélia-Szaloniki irányában.

— **Daudet fiának eltűnése miatt vizsgálatot indítottak több magasrangú francia rendőrtisztviselő ellen.** Párisból jelentik: Az eltűnt Philippe Daudet édesapja, a royalisták vezére, újból a hatóságokhoz fordult azzal az állítással, hogy fia több magasrangú rendőrtisztviselő közreműködésével meggyilkolták. A bíróság az ügyészség indítványára most elrendelte a vizsgálatot ezek ellen a tisztviselők ellen. Közük van Lammesch, a politikai rendőrség ellenőre, akinek felesége Poincaré nővére.

— **Abd el Krim eltűnt Marokkóból.** Párisból jelentik: A Petit Parisien jelenti Madridból, hogy Abd el Krimet december óta nem látták Marokkóban. Nem tudják, meghalt-e, vagy pedig — mint azt sokan határozottan állítják — Párisban tartózkodik.

— **A bukaresti kommunista párt cáfolja, hogy az erdélyi Magyar Párttal tárgyal.** Kolozsvárról jelentik: Tatarescu kisebbségi miniszter a Magyar Párt ellen azt a vádat emelte, hogy a vezetőségi tagok a kommunistákkal állnak összeköttetésben és fuzioról tárgyalnak. A kommunista internacionálé romániai szekciója most Bukarestből nyílt levelet küldött a kolozsvári lapoknak, amelyben kijelenti, hogy a kommunista-párt nem folytatott a Magyar Párttal tárgyalásokat és még kevésbé gondol fuziorra vagy együttműködésre.

— **Letartóztatták még egy Radicsot.** Noviszadról jelentik: A pétervárad rendőrség letartóztatta Radics Rada kátyi földműves, volt csendőrt, aki több betörést követett el, akit a mitrovicai ügyészség fogházába szállítottak.

— **Véres verekedés Adán.** Adáról jelentik: Nagy Pál Márton földműves és Nincsics Ozren dobrovoljac összeszólkóztak. Nincsics az összeszólkózás hevében késével mellbeszurta Nagy Pált. A rendőrség Nincsicsot letartóztatta. Nagy Pál sérülése súlyos.

— **Boros butorgyáros eltűnése ügyében a vizsgálóbíró megkezdte Lederer né kihallgatását.** Budapestről jelentik: Több mint egy hete hallgatja már ki a vizsgálóbíró egyelőtában Lederer Gusztávnét s csak csütörtökön végzett Kodalka Ferenc hentesmester meggyilkolásának körülményeivel. Tekintettel arra, hogy súlyos gyanúkat látnak arra, hogy Boros István butorgyáros meggyilkolását is Ledererék követték el, a rendőrség újból megkereste a katonai ügyészséget és a vizsgálóbíró. A vizsgálóbíró erre vonatkozólag kezdte meg Lederer né kihallgatását. Lederer né állhatatosan tagadta a vizsgálóbíró előtt, hogy ők tették volna el láb alól a szerencsétlenül járt butorgyárost.

— **Eljárás a horvátországi független munkáspárt vezetői ellen.** Zagrebből jelentik: A rendőrség a független munkáspárt horvátországi kerületi titkárát, dr. Zeliget egy évi időtartamra kiutasította Zagreb város területéről. Radovanovics Ljuba volt tanárt letartóztatták és Oszljekre szállították, ahol a bíróság korábbi politikai vétségek miatt fogja felelőségre vonni. Szlavon-Bródban letartóztatták Szalai Gyurót volt kommunista képviselőt, továbbá Feuerbach munkáspárti listavezetőt társaival, Markos és Matijevics munkásokkal, akiknél megtalálták a független munkáspárt röpiratait. A rendőrség az államvédelmi törvény alapján indít eljárást a letartóztatottak ellen.

— **Március ötödikén ül össze az olasz parlament.** Rómából jelentik: A kamara március ötödikén ismét összeül. Az aventinói ellenlék pártjai elhatározták, hogy eddigi magatartásukat közösen folytatják. A liberális párt központi bizottsága határozatában megállapítja, hogy a kormány politikája a liberális alapelvekkel nyílt ellentétben áll, emel-fogva a pártnak kötelessége ezeket a liberális elveket a kormánnyal szemben megvédeni.

— **Véres uccai támadás.** Noviszadról jelentik: Vlaovics Vlada noviszadi földművest pénteken hajnalban, amikor a radikális párti beszédéről hazafelé tartott, az uccán két ember megtámadta. A támadók egyike, Kavics Nikola késél vállon szurta Vlaovicsot. Segélykiáltására a rendőrség Kavicsot letartóztatta, a súlyosan sebesült embert pedig kórházba szállították.

— **A franciák ismét halálra ítélték több távollévő német tisztet.** Namurból jelentik, hogy az ottani katonai törvényszék ismét elítélte in contumaciam néhány német tisztet a háboru alatt elkövetett büncselekmények miatt. Giese alvezredest, az első vérteszred parancsnokát 17 ember agyonlövésére és 62 ház elpusztításáért, továbbá Heftberg századost, az 5. ágyus-zászlóalj adjutánsát, halálra, Schumann és Stienke hadnagyokat pedig gyújtogatásért husz-husz évi kényszermunkára ítélték.

— **A délbácskai kommunista szervezkedés.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék vádtanácsa pénteken délben tartott ülésén helybenhagyta Crvenkovics Nikolának, a Kontinentál biztosító társaság noviszadi fiók-főnökének, a délbácskai kommunista szervezkedés megindítójának letartóztatását.

— **Influenzia-járvány pusztít Angliában.** Londoni jelentések szerint az influenza-járvány egész Angliában veszedelmesen terjed. Az ország középső részén sok iskolát be kellett zárni, a manchesteri és északangliai iparvidéken pedig a munkások tömeges megbetegedése miatt lényegesen redukálták a termelést. Londonban eddig huszonötezer influenzias megbetegedést jelentettek be a hatóságoknak.

— **Titokzatos gyilkosság Baján.** Bajáról jelentik: Gaál Ferenc földbirtokos jelentést tett a rendőrségen, hogy birtokán egy fűskosárban kezek nélküli holttestet talált. Amikor a rendőrség kiszállt a helyszínre, a ruhakosár eltűnt. Az egyik béreslegény, aki közelben tartózkodott azt vallotta, hogy fél órával a rendőrség megérkezése előtt egy ismeretlen ember kétfogatu kocsin elszállította a fűskosarat. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **Tizennégy zsellércsaládtól elvették a földet.** Kishegyesről jelentik: Az agrárreform minisztérium — mint a Bácsmegyei Napló is megírta — elfoglalta Mol község földjeit, amelyeket most szét is osztottak a földigénylők között. A szétosztott földek nagyobb részét tizennégy magyar zsellércsalád bérelte. A bérlők megmunkálták, bevetették földjeiket, de a termést már az új telepek fogják learatni.

— **Az elhagyott feleség és a barátai harca a férfi nevéért.** Londonból írják: Hueffer regényíró felesége azt a kérést intézte a bírósághoz, hogy tiltsák meg Miss Violet Hunt írónőnek, hogy „Huefferné asszony”-nak szólítsa magát. A férjem — mondotta a bíróságon — már hat esztendővel ezelőtt otthagytam és együtt él Miss Violet Hunt novellairónővel. Bőséges okom lett volna arra, hogy válópert indítsak ellene, de én jó katolikus vagyok és így nem válhatok el az uramtól. Azt azonban nem tűrhetem, hogy egy idegen asszony az én nevemet viselje. Mrs. Hueffer csak egy van és az én vagyok. Miss Violet Hunt nem tagadta, hogy egy izben cikket írt valamelyik lapba és ott beszélt Hueffer íróról, mint a férjéről. Ezt azonban nem vettem komolyan — mondotta — ha panaszosnő annyira kényes a nevére, én ezennel ünnepélyesen lemondok róla. Tartsa meg magának! A bíróság ezután ítéletileg megtiltotta Miss Violetnek, hogy akár írásban, akár szóban férjének nevezhesse Hueffer írót.

— **Vasuti szerencsétlenség Marseille mellett.** Párisból jelentik: Marseille közelében egy személyvonat összeütközött egy mozdollyal. Az összeütközésnek egy halottja és három sebesültje van.

— **Szurkálások.** Szivics Lajos huszonöt éves szubotica legény pénteken délután összeverekedett egy ittas legény-társasággal. A társaság egyik tagja hábaszurta Szivicsot, akit a mentők súlyos sérülésével kórházba szállítottak. A rendőrség megindította a nyomozást. — **Kovács Béla** szubotica lakost pénteken délután a városi magazin előtt egy ismeretlen ember megtámadta és késél a karjába szurt. Kovács sebét a mentők köztették be. A nyomozás megindult.

— **Gyilkossággal vádolt földbirtokos.** Noviszadról jelentik: **Katjanszki Péter** kulai földbirtokos állandóan civakodott feleségével. A múlt év november 22-én egy veszekedés hevében Katjanszki revolvere, amelyet a kezében tartott, elsült és a golyó az asszony szívébe furódott, aki nyomban meghalt. Először gondatlanságból erdő emberölés címén indult meg az eljárás Katjanszki ellen, aki azzal védekezett, hogy a revolver véletlenül sült el a kezében. Közben azonban a noviszadi ügyészség a terhelő adatok következtében ezt a minősítést megváltoztatta és szándékos emberölés vádját emeli Katjanszki ellen. Ezért Katjanszkit, aki eddig szabadlábon volt, pénteken letartóztatták és beszállították a noviszadi ügyészség fogházába.

— **A vajdasági nyugdíjasszövetség noviszadi fiókjának közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A vajdasági nyugdíjasszövetség noviszadi fiókja e hó 22-én vasárnap délután három órakor a kültéri Katolikus Kör helyiségében tartja ezidei közgyűlését, amelyen a többek között az új tisztikart is megválasztják.

— **Kosztka István elmeállapotának vizsgálata.** Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy a vizsgálóbíró elrendelte a Valérián Zsigmond alezredes agyonlövésé miatt letartóztatott Kosztka István kincstári jogügyi főtanácsos elmeorvosi megvizsgálását. Kosztka István elmebeli állapotának megvizsgálásával dr. Németh Ödön és dr. Minich Károly törvényszéki orvosszakértőket bízták meg, akiknek csütörtök délutánig kellett volna orvosszakértői véleményüket a vizsgálóbíró elé terjeszteniük. A törvényszéki orvosszakértők bejelentették, hogy tekintettel az ügy bonyolult voltára, orvosszakértői véleményükkel a kitűzött határidőre el nem készülhettek, ezért kérik a vizsgálóbíró, hogy adjon még munkájuk befejezésére ötnapi haladékot.

— **Polónyi Dezső és Schandl Károly sajtópör.** Budapestről jelentik: A legutóbbi magyar nemzetgyűlési választások alkalmával Csongrádon Polónyi Dezső és Schandl Károly államtitkár ellenjelöltek voltak. A választás harc alkalmával Polónyi Dezső támadó cikkeket írt a Pesti Hirlapban Schandl ellen, amelyben többek közt azt a kérdést vetette fel, hogy ki fizeti Schandl választási költségeit, mert az államtitkár fizetése a plakát-költségekre sem elég. A cikk miatt sajtópör indult meg, amelyeket folytatólagosan pénteken tárgyalta a budapesti törvényszék Török-tanácsa. A tárgyalás során kihallgatott két csongrádi tanu azt vallotta, hogy a választások rendben és törvényszerűen folytak le, vesztegetések nem voltak, majd felolvasták Polónyi védőjének kérésére az Eskütpör ítéletének a pártkasszára vonatkozó részét. Polónyi kérte a bizonyítás elrendelését arra nézve, hogy volt pártkassza és hogy abból Schandl megválasztására is adtak pénzt. Polónyi védőbeszédét az elnök többször felbeszakította, mire a vádlott bejelentette, hogy miután a védekezés szabadságában korlátozták, lemond a védekezés jogáról. A bíróság ezután Polónyit rágalmazás vétsége miatt kéthónapi fogházra és tízmillió korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Letartóztatták a „Nova Posta” volt kiadóhivatali főnökét.** A szubotica rendőrség pénteken délután letartóztatta **Kertész Bélát**, a Szubotica megjelölt „Nova Posta” volt kiadóhivatali főnökét. Kertészt ugyanis két évvel ezelőtt jogtalan határátlépésért tizenöt napi elzárásra ítélték, büntetését azonban mindaddig nem töltötte ki, mert orvosi bizonyítvány alapján halasztást kapott. Minthogy Kertész egészségi állapota helyreállt, **Blázics György** ügyeletes rendőrkapitány délután letartóztatta és beszállította a rendőrségre, hogy büntetését kitöltse.

— **Műkedvelőeladás Molgunarason.** Kishegyesről jelentik: A molgunarasi gazdakör műkedvelő gárdája vasárnap táncmulatsággal egybekötött színelőadást rendez.

— **Jutalom a betegápolásért.** Szentáról jelentik: Nagyabali Jánosné molnár asszony már hónapok óta ápolja beteg férjét, ahol összeszólalkozott sógorával. Az összeszólalkozás hevében Apró egy tányérral úgy fejbe ütötte sógorát, hogy ott nyomban elletpte a vér és súlyos sérüléseivel kórházba kellett szállítani.

— **Kommunista tüntetés Pozsonyban.** Pozsonyból jelentik: A pozsonyi kommunista-párt pénteken a munkás-otthonban tüntető gyűlést rendezett a drágaság ellen. A rendőrség feloszlatta a gyűlést. Több tüntetőt letartóztattak. A kommunisták ezután demonstráló felvonulást akartak tartani a városban, azonban ezt is megakadályozta a rendőrség.

— **A noviszadi kereskedő ifjúság műsoros tánemulatsága.** Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedő ifjúság szombaton a „Szloboda“ nagytermében műsoros mulatságot rendez. A műsor a következő: 1. Rubinstein: Vonós négyes Op. 17. No 2., Moderato—Alegro molto—Andante—Alegro. Előadja a zenegyűlés négyese: Waldner Edith, Vitaliani Róbert, Pastyán Szevetolik és Rózsa Ferenc. 2. Krisztián P.: Legoda spavam. Éneklő a Neven dalegylet férfikara. 3. Levova Mária operaközösség műsoroperáit ad elő. 4. A zenegyűlés férfikarának énekzárja. 5. Mokranjac: „XIII. Rukovet“, éneklő a Neven vegyeskara. 6. Orosz nemzeti táncok. 7. Konyovics P.: „A két alma“, Mokranjac Stevan: „X. Rukovet“ éneklő a zenegyűlés vegyeskara.

— **A cukorgyári gyilkos büntársai után nyomoz a becskerekli rendőrség.** Becskerekéről jelentik: A rendőrség Bugár Salamon cukorgyári gyilkos ügyében, aki — mint a *Bácsmegyei Napló* is közölte — elfogatása előtt agyonlőtte magát, tovább nyomoz. A rendőrségnek tudomására jutott, hogy Bugárnak négy büntársa van, akiknek segítségével több rablást követett el.

— **A szentai római katolikus hitközség gyűlése.** Szentáról jelentik: A szentai római katolikus hitközség Gózon István prépost-plébános elnökletével csütörtökön gyűlést tartott. A gyűlésen elhatározták, hogy a hitközségi adókövetést, amely nagy elégtelenséget keltett, revízió alá veszik.

— **A házépítő szövetkezet felhívása.** A kisiparosok tudvalevőleg nagyarányú mozgalmat indítottak abból a célból, hogy a háználkülső kisiparosok, akik házat akarnak építeni, ingyen telket kapjanak. A házépítő bizottság fölkeri azokat, akik ingyen telket kívánnak, hogy igényüket március 1-ig jelentésük be az Ipartestületnél.

— **Ügyvédjelöltek bálja.** A szuboticei Ügyvédjelöltek Egyesülete február 28-án, szombaton este rendezte idej bálját, a Bárány-szálló termében. A bál rendezősége azon fáradozik, hogy a bál az idei szezon legsikerültebb táncmulatsága legyen. A rendezőség a napokban küldi szét a meghívókat.

— **A kishegyesi Vadász Társaság tánemulatsága.** A kishegyesi Vadász Társaság február hó 14-én vadászvacsorával egybekötött tánemulatságot rendez.

Testnevelői tanfolyam gyermekeknek és nőeknek. Doktor Sári, dr. Doktor Sándor orvosprofesszor leánya, — ki Drezdában és Prágában képezte ki magát dr. Menesencz módszere szerint a testnevelés tanítására. — Szuboticeán tanfolyamokat fog tartani nőeknek és mindkét neműtől serdülő gyermekeknek, akiknek fejlődése elégtelen, vagy tartása, alakja hibás. De tanfolyamot nyit azok számára is, akiknek ugyan hibátlan, szép az alakjuk, de akik testi egészségüket és hibátlan alakjukat meg akarják őrizni. A tanfolyamokra, amelyek hétfőn nyílnak meg, jelentkezni lehet délelőtt 10—12-ig és délután 3—5-ig Doktor Sárnál Sokolska-utca 19. szám alatt (dr. Vécsei Jenőné lakásán).

Obstrukció ellenzék nélkül

A magyar nemzetgyűlés ülése

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés pénteki ülésén a földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalása során Reischl Richárd kifejtette, hogy az agrártársadalmat jogosulatlanul támogatások érik. A gazdáknak meg kell érteniük egymást, a nagygazdáknak és a kisgazdáknak közös platformot kell találni.

Strausz István: *Igazatok vannak.*

Reischl Richárd: *Ha a kisgazdák vért keresnek, nem választhatnak mást, mint Gadl Gaszton, aki mindenkor igyekezett megvédeni a gazdák érdekeit.*

Gadl Gaszton: *Jogos érdekeit.*

Reischl Richárd ezután hosszasan foglalkozott a mezőgazdaság kérdéseivel.

Meskó Zoltán hangsúlyozta, hogy a képviselők többsége azért kapott mandátumot, mert a népnek megígérte a földreformot és annak becsületes végrehajtását. Ennek az ígretnek a beváltása a becsület kérdése. A selejtezés a legveszedelmesebb, mert az elutasított rövidesen odakerülnek a szociálisták irrodába. Nagyon tág a forradalmárság fogalma, sokan tudatlanságból is odaálltak a forradalom mellé, de ezt

— **Seeckt tábornok merénylője a bíróság előtt.** Lipcséből jelentik: A lipcsei birodalmi törvényszék pénteken kezdte meg a tárgyalást a von Seeckt tábornok ellen elkövetett merénylet ügyében. Neumann vádlott vallomásaiban elmondta, hogy hogyan készítette elő a merényletet. Az volt eleinte a szándéka, hogy megbízatásához képest meggyilkolja von Seecktet, később azonban agyáljai támadtak. Meg volt győződve arról, hogy a tábornok a hideg miatt nem fog a Tiergartenben mutatkozni. Amikor Seeckt ennek ellenére néhány nap múlva mégis kilovagolt, elhatározta, hogy meghusztja a merényletet. Az elnök figyelmeztette, hogy erről a vizsgálat során nem tett említést, mire Neumann kijelentette, hogy ezt szándékosan hallgatta el, mert attól tartott, hogy különben a kommunisták, akik a vizsgálati fogságban élelmeztek, megmérgezik.

— **Művész-klub alakul Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A noviszadi újságírók, írók, művészek és színészek megalakítják a szabad művészek klubját, amely programmul tűzte ki színelőadásokat, matinéket és estélyek rendezését. Az előadások háromnyelvűek lesznek.

— **A vasutas sorsjegyek huzása.** A vasutas sorsjegyek huzása február 15-én délelőtt lesz dr. Manoilovics Vladisláv királyi közjegyző jelenlétében. A huzások az eredeti tervtől eltérően a Városi Színházteremben lesznek délután kilenc órai kezdettel.

— **Tolvaj szolga.** Szentáról jelentik: Kovács Pál martonosi lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy Vajas Károly nevű szolgája több ezer dinár értékű ruhaneműt elloptott és megszökött. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Kabaréest Topolán.** A Topolai S. C. február 14-én és 15-én kabaréelőadást rendez. Az előadás után tánemulatság következik.

— **A tüzoltás áldozata.** Topoláról jelentik: Csütörtökön este kéménytüz következtében lángba borult Klemán Tamás topolai gazda háza. A tűz rohamosan terjedt, úgy, hogy mire a tüzoltóság kivonult, már az egész háztető égett. A tűz oltásához a tüzoltóknak segítségére siettek az emberek és így nagy erőfeszítés árán sikerült is a tűz továbbterjedését megakadályozni. A tüzoltásnak egy áldozata is van. Amikor ugyanis a tüzet jelezték, Szalma Mihály topolai gazda szintén részt akart venni az oltásban. Futva igyekezett az égő ház felé, de nem jutott odáig, mert futás közben rosszul lett, hirtelen összeesett és meghalt. Halálát szívizérféldés okozta.

nem szabad tekintetbe venni a kiselejtezésnél, legfeljebb csak azt, ha valaki kimondottan kommunista volt. Helyteleníti, hogy sok embert kihagytak a földhözjuttatásból azért, mert vadházasságban élnek, pedig a legtöbb ember azért él vadházasságban, mert hónapokig és évekig tart a házassághoz szükséges okmányok beszerzése. Ezután arról beszélt, hogy a társadalmi kihozzandóság meg kell akadályozni. Az ország rendet és békét kíván. Én — mondotta — haladó konzervatív magyar ember vagyok.

Egy hang a szélsőjobboldalon: *Akkor gyere ide át hozzáink!*

Meskó: Ha az ország megmentéséről van szó, ott vagyok a kormány mellett és kezem fogok minden becsületes keresztény emberrel. Ha a kisgazdák hibákat követnek el, ennek az az oka, hogy nem illnek itt évtizedek óta, mint mi. Majd ha megtanulják a huncutságot a tapasztalatokat szerezték, másként fognak politizálni. (Ellentmondások a kisgazdapártion.) Ezután részletesen foglalkozott a földművelésügyi tárca költségvetésével

— **A »Tatárjárás« bemutatója Becskereken.** Becskerekéről jelentik: Csütörtökön este mutatta be Becskereken az Önkéntes Tüzoltó-Egyesület műkedvelő gárdája Kálmán Imre és Bakonyi Károly operettjét, a *Tatárjárás*-t. A becskerekeli közönség, amely már hónapok óta még műkedvelő színpadon sem látott operettet, hálásan fogadta az előadást, amely mindenképpen részvett a premier szünni nem akaró társaira. Különösen Kovács Endre (Lőrentey főhadnagy) komoly alakítása és szép hangja tetszett. Partnere P. Lenhardt Ilonka nagyterjedelmű, tiszta hangjával és a színpadon csodálatosan otthonos mozgásával tűnt ki. Werb Mariska, a kedves Mogyoróssy önkéntes, Agh Ilus pedig Treszka szerepében arattak megérdemelt sikert. Gomilkovics József az altábornagy, Buttell Domokos Nallerstein hadnagy szerepében kitűnő alakítással sokszor nevettek meg a közönséget. A többi szereplő is kivétel nélkül megállta a helyét és különösen Kovács Antal (Bence), Török Imre Imrédy) és Vastag Mihály (Turi) tündek ki közülük. A rendezés munkáját Dobos László végezte nagy hozzáértéssel. Meg kell emlékezni a szimfonikus zenekarról, amely Ripka Imre zenetanár vezetésével alatt bravuros teljesítményt végzett.

— **A topolai vendégülösök tánemulatsága.** A topolai vendégülösök szombaton este tánemulatságot rendeznek a Pataki-féle vendéglőben.

Requiem. Mladenović Dušan, a szuboticei ker. munkásbiztosítóbizottság ideiglenes igazgatója, boldogult feleségének született Wodring Irna (előbb Vojnits Béláné) halálának első évfordulója alkalmával requiemet szolgáltat szombaton, f. hó 14-én délelőtt 9 órakor a ferenc-rendiek templomában.

— **Kutaspusztán szűnőben a vörheny-járvány.** Kishegyesről jelentik: Kutaspusztán hetekkel ezelőtt vörheny-járvány lépett fel, amely rohamosan terjedt. Az egészségügyi hatóságok minden óvintézkedést megtettek a betegség továbbterjedésének megakadályozására, aminek folytán a járvány már szűnőfélben is van.

— **A szombori Amateur álarcos bálja.** A szombori Amateur szombaton este Petróvics Milivoj főispán védnöksége alatt álarcos bált rendez a Szlobodában.

— **Műkedvelőelőadás Kishegyesen.** A kishegyesi műkedvelők vasárnap műkedvelőelőadással egybekötött tánemulatságot rendeznek. A műkedvelők Szenes Béla „Gazdag leány“ című három felvonásos vígjátékát adják elő. Az est tiszta jövedelmét a szegénygyerekek felruházására fordítják.

— **A szuboticei nyugdíjasok megkapják elmaradt nyugdíjukat.**

A szuboticei pénzügyigazgatóság — mint már jelentettük — a nyugdíjasoknak mindezeig nem utalta még ki február 1-i nyugdíjüteményeket. A szuboticei pénzügyigazgatóság azzal indokolta az illetmények kifizetésének késését, hogy a pénzügyminisztérium még nem utalta ki a február havi nyugdíjat.

A *Bácsmegyei Napló* beogradi munkatársa ebben az ügyben érdeklődött a pénzügyminisztériumban, ahol azt a felvilágosítást adták, hogy a pénzügyminisztérium a kellő időben kiutalta a nyugdíj-üteményeket. Miután a nyugdíjat elsejtelő tizenötödikkéig bármikor ki lehet fizetni, valószínű, hogy ez egy-két napon belül megtörténik és eddig csak azért nem fizették ki a nyugdíjakat, mert nem volt elég pénz a szuboticei pénzügyigazgatóság pénztárában. A pénzügyminisztérium mindenestre jelentést fog kérni a szuboticei pénzügyigazgatóságtól.

Dr. Reök Iván orvos, sebész-operateur, rendel lakásán, főtér, volt Vermes-ház, Lővi-testvérek fölött.

Meghívó. A Magyar Radikális Klub válaszmánya f. hó 14-én, szombaton délután 4 órakor, a klubhelyiségben válaszmánnyi ülést tart. A klub hivatalos órái minden nap d. e. 10—12-ig és délután 5—7-ig.

»Odo!« a világ legjobb szálvize. Mindenütt kapható. Nagy üveg 35 dinár, kis üveg 22 dinár.

Dr. Kosztolányi Árpád rendel *Paltison munkáspszichológiai betegkezelésére* 7—8-ig, 12—1-ig és 6—8-ig. (Révfy-villa.)

A »Hakoach« értesíti tagjait, hogy vasárnap d. u. 2 órakor a zsidó-iskolában rendkívüli közgyűlést tart.

A »Reusz« zsidó ifi. kulturrezerváció f. hó 15-én d. u. 3 órakor Bárány-szálló helyiségében válaszmánnyi ülést tart, amelyen az összes válaszmánnyi tagok mezejelenni sziveskedjenek. — Ezt fél 5 órakor a tagok részére ping-pong-játék, uzsonna és tánc követi.

Ha fái a feje és szédül, ha mellszorulást és szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi *Ferenc József* keserűvizet.

NYILTTÉR

NYILATKOZAT

Tudomására hozzuk barátainknak, fizetfeleinknek és az egész közönségnek, hogy Kertész Béla ur a mai naptól fogva vállalatunkban semmiféle funkciót sem végez. Ehhez képest figyelmeztetünk mindenkit, hogy Kertész Béla ur vállalatunk nevében semmiféle ténykedésre sem jogosult.

»Progressz« és »Nova Posta« igazgatósága

Izvrš. br. 28—1925.

Dražbena objava.

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102. zak. čl. od 1881. objavljuje da će se usled odluke broj 4183—1924. starobečejskog kralj. sreskog suda, a u korist ovrhovoditelja Jene Vajs zast. po Dr. Isidoru Bardošu advokatu iz Subotice protiv ovršenika radi namirenja tražbine Din. 698.— i s. p. p. na javnoj dražbi prodati pokretnine popisane u plenitbenom zapisniku br. Gm. 6635/1924. i to poimence: tezga, štelaže i roba procenjene na Din. 56.000.—

Dražba će se održati dana 16 februara 1925. u 10 sati pre podne u Starom-Bечеju na licu mesta.

Kupac je dužan na osnovu §-a 107. i 108. zak. čl. LX. od 1881. peruzeti kupljeni stvar i odmah isplatiti.

Stari-Bечеj, 10. januara 1925 god.

VLADISLAV ELEK
kr. sudski izvršitelj.

KÖZGAZDASÁG

A bánati közgazdaság helyzete

A bánati kereskedelmi és iparkamara évi jelentése

Beckerekről jelentik: A bánati kereskedelmi és iparkamara 1924-ben végzett munkájáról szóló évi jelentést most készítette el Stanojlović Sándor kamarai titkár. Minthogy a kamara működése a kereskedelem és ipar minden ágára kiterjedt, a jelentés, amely ötven gépírásos oldal terjedelmű, nem csak a kamara működésének, hanem a Bánát közgazdasági életének hiú tükrét adja.

A múlt évben összesen 6700 ügydarabot intézett el a kamara és mintegy kétszáz előterjesztést tett, illetve szakvéleményt nyújtott be a minisztériumokhoz, pénzügyi, közlekedési és más közgazdasági hatóságokhoz a bánati közgazdasági állapotok megjavítása érdekében. Exportra és importra, valamint más kereskedelmi és ipari célokra szolgáló bizonyítványokat hatszáznegyvenöt esetben adott ki a kamara.

A jelentés felöleli a kereskedelmi és ipari vállalatok sorában a múlt évben történt változásokat. Eszerint 1924-ben az egész Bánság területén 672 képesítéshez kötött iparigazolványt adtak ki és 301 ilyen igazolványt töröltek, engedélyhez kötött iparigazolványt kiadtak 375-öt, töröltek 121-et, az egyszerű bejelentéshez kötött új iparigazolványok száma 111 volt, a törölteké 31. Pénzintézetek, gyárak alapítására — beleértve a kisebb malmokot és téglaverőket is — huszonhat igazolványt adtak ki és tizenegyet töröltek. Kereskedelmi vállalkozás 907 alakult, megszűnt 424. Ezek szerint 1924-ben, mint az előző évben is, a kereskedelmi és ipari vállalkozások száma a Bánátban tetemesen növekedett. Fizetőképzetlenség volt összesen huszonkilenc esetben, amelyek közül nyolcat esődeljárással bonyolítottak le, huszonegy pedig csődkönnyű kényszerregezés útján nyert elintéztést. Valamennyi esetben kereskedelmi vállalkozás volt fizetőképzetlen.

A kamara előterjesztései, amelyeket szükséghez képest az egyes reszort-miniszterekhez, fontos esetekben a minisztériumokhoz és a parlamenthez is intézett, főként a közlekedésügy, postai és táviratforgalom javítását, a nagy adóterhek csökkentését és a kiviteli vámtarifák leszállítását célozták. A jelentés ismerteti azokat a rendeleteket, amelyeket az illetékes hatóságok ezekre az előterjesztésekre kiadtak és így megállapítható, hogy a kamara beadványaival a közgazdasági állapotok javítása terén jelentős eredményeket ért el. Így a bánati kereskedelmi és iparkamara többszöri sürgetésére nyitották meg a vajdasági városok és Budapest között a telefonforgalmat. A Romániába irányuló teherforgalomnak Zombolyán át való újbóli megnyitása, az illetéktörvény hatványkötésének szakaszának hatályon kívül helyezése, a házaló kereskedelem megszüntetése, a kisiparosok kölcsönének folyósítása, a bánati közlekedés némi javulása és a vagonhiány időnkénti enyhítése, ezeken kívül sok egyéb helyjelentőségű kedvezmény köszönhető a kamara beadványainak. Ha idesorozzuk még az illetékes minisztériumokban most készülő megállapodásokat és rendelkezéseket, mint például a kikindaszegedi vonal között álló meg-

nyitását, a fuvardíjtételeknek a feladó-állomástól a rendeltetési állomásig való közvetlen felszámolásáról készülő rendelkezést, megállapíthatjuk, hogy a bánati kereskedelmi és iparkamara az elmúlt évben igen nagy eredményeket ért el.

Ezzel szemben azonban a kamara beadványainak egy részét többszöri sürgetés ellenére még most sem intézte el a minisztérium, holott — mint a kamarai jelentés összefoglalólag megállapítja — a Bánát közgazdasági helyzete még mindig nem kielégítő a közlekedési nehézségek, a nyomasztó pénzkrisis, a szükséges hitel hiánya olyan állapotokat teremtenek, amelyeknek szanálásához a kormány legmesszebbmenő támogatása volna szükséges.

A jelentést a kamarának márciusban tartandó plenáris ülésén fogják tárgyalni és azután a kereskedelmiügyi minisztériumhoz terjesztik fel. A kamarai jelentésnek eddig szokásban volt kiemelésétől — mint kérdésünkre Stanojlović Sándor kamarai titkár kijelentette a kamara gyenge anyagi helyzete miatt el kell tekinteni.

Hatályon kívül helyezik a kényszerregezési törvényt. A minisztérium — mint Beogradból jelentik — megbizta Lukinics Edo igazságügyminisztert és Surmin kereskedelmi minisztert, hogy dolgozzák ki a kényszerregezési törvény hatályon kívül helyezéséről szóló javaslatot. A kormány elhatározta, hogy a kényszerregezési törvény érvényét a lehető legrövidebb időn belül megszünteti.

Kiegyezett hitelezőivel a noviszadi Monasevics-cég. Néhány hónap előtt nagy feltűnést keltett a noviszadi Monasevics, Ldzics és Csuresics kézműárucég tizenkét és félmillió kényszerregezési ügye. A cég 25 százalékos 15 hónap alatt 5 részletben kifizetendő egyezséget ajánlott fel. A hitelezők az egyezséget ajánlat elfogadása ellen szavaztak. Mielőtt a bíróság véglegesen dönthetett volna, Monasevics bíróságon kívül kiegyezett a hitelezőivel, amennyiben a jelzőlag biztosított bankkövetelések száz százalékosan rendeztetek, míg a többi hitelező elfogadta a cég hatványkötés és fél százalékos egyezséget ajánlatát, amely tíz részletben nyer kielégítést.

FORD TAXIK

5 SZEMÉLYRE

KLEIN GÉZA

SUBOTICA

563

Perza, smyrna és plüsszöngy függönyök, sezontakarók, b. mulatos olesó árakon
KRAUSZ EDZÉNÉL, NOVISAD

Gyomrod ellen vétkeszel.
Ha nem „Buddha” teát élvezel

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1925. február 13.

Budapest deviza 1176—1184, valuta 1156—1178.

Prága deviza 55.55—56.05, valuta 55.375—55.875.

Berlin deviza 68.5—68.7 milliárd márka, valuta 68.25—68.65 milliárd márka.

Bécs deviza 1152—1156, valuta 1147—1153.

Trieszt deviza 39—39.50

Newyork deviza 1.635.

Zürich, febr. 13. Zárlat: Beograd 8.49, Páris 27.65, London 24.795, Newyork 518.875, Brüsszel 26.40, Milánó 21.46, Amsterdam 209, Berlin 123.375, Bécs 0.0073, Szófia 3.775, Prága 15.34, Varsó 100.50, Budapest 0.0072, Bukarest 2.65.

Beograd, febr. 13. Zárlat: Páris 327—328, London 292.25—293, Newyork 61.10—61.30, Milánó 253.25—253.50, Berlin 14.65, Bécs 8.55—8.62, Prága 180.50—181, Szaloniki 105, Budapest 8.54—8.55, Bukarest 31.35—31.50, Genf 1179—1180.

Noviszadi terménytőzsde, febr. 13. Az irányzat lanyha, a forgalom jelentéktelen. Irányárak: Buza bácskai 75—75 kg-os 475 dinár, 76—80 kg-os 470 dinár. Tengeri bácskai 205 dinár, februári 200 dinár, március-áprilisi 215 dinár, Kelebia paritás 205 dinár, Kelebia paritás vámoit 220 dinár, április-májusra 220 dinár, bánati, Senta paritás 200 dinár, szerémi 200 dinár, februári 205 dinár, március-áprilisi 225 dinár. Liszt 0-ás 675 dinár. Korpa 177.50 dinár.

Szentai gabonaárak. Szentáról jelentik: A pénteki gabonapiacra a következő árak szerepeltek: Buza 420 dinár. Árpa 290 dinár. Sörárpa 325 dinár. Öt-tengeri 220 dinár. Új-tengeri 185 dinár. Márciusi tengeri 185 dinár. Márciusi duplikált kassza 200 dinár. Rozs 325 dinár. Zab 290 dinár. Bab 300 dinár. Muffarmag 350 dinár. Heremag 1800 dinár. Köles 270 dinár. 0-ás liszt GG, 720 dinár, 2-ös 650 dinár, 5-ös 600 dinár, kenyérliszt 6-os 550 dinár. Korpa 200 dinár.

Budapesti gabonátőzsde, febr. 13. A terménytőzsdén nyitáskor az irányzat tartott a piac üzletelen. Amerikában a hivatalos ünnep miatt tegnap szünetelt a tőzsde és így a jegyzések elmaradása miatt a budapesti tőzsdén bizonyos tájékozatlanság uralkodik, amely a kínálatot tartózkodóvá teszi.

A szöványosan előforduló gabonakínálat a tegnapi árnívón mozog, így ajánlanak 585—595.000 koronával 77-es tiszai búzát budapesti paritásban készpénzkassza ellenében, de csak egyes vagonokat. Rozsból alig van néhány vagon a piacon, 485.000 koronát kérnek érte.

A takarmányek piacán a kínálat is jobb és a kereslet is élénkebb. Sörárpaért 500—505.000 koronát fizetnek Budapesten, prompt tengeriért 285.000—287.500 koronát. Elkelt Budapesten prompt zab 485.000 koronáért.

Budapesti értéktőzsde, febr. 13. A forgalom lényegesen megesappant, alig van részvény, amelyre vásárló jelentkeznék, a felajánlott árakat egyáltalában nem lehet elhelyezni. Tegnap egzekució eladások törték le az árakat, ma viszont azok, akik a mai rendezési napra való tekintettel igyekeztek tudni

árufőn. Ez az igyekezet azonban nem jár sikerrel, még jelentős árengedménnyel sem. Jegyzések: Magyar Hitel 415, Osztrák Hitel 160, Keresk. bank 1103, Ganz Dan. 2510, Ganz vill. 1160, Szlovénia 64, Nasic 1675.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 141 (—1), Bogojevó 179 (—1), Vukovár 126 (—), Palánka 129 (—), Noviszad 102 (—), Zemun 45 (+2), Pancsevó 10 (+3), Smederevo 145 (—5), Orsova 88 (—). Dráva: Maribor 10 (+2), Tereziopolje —118 (—), Donji Miholjac —32 (—1), Osziyek —10 (—4). Száva: Zagreb —70 (—2), Sisak —5 (—5), Jasenovac 126 (+18), Bród 92 (+10), Sarnac 28 (+8), Mitrovia 94 (—1), Beograd —38 (—1). Tisza: Senta —78 (—), Bece —65 (+3), Tittel 70 (+2).

SPORT

Felfüggesztette az MLSz. a hazatért brünnek játékjogát. Budapestről jelentik: Az MLSz. fegyelmi bizottsága foglalkozott a külföldről visszatért játékosok ügyével. Az Olaszországból megtért BTC-játékosokat illetőleg kímoldotta, hogy nyomban játszhatnak egyesületükben, míhlyest az olasz szövetség kiadja őket. A brünni vándorok már szigorubb ítéletet kaptak: a fegyelmi bizottság bejelentés nélküli távozására felfüggesztette játékjogát Emmerlingnek (UTE), Pruhának (Törekvés), Nikolsburgernek (FTC) és Ruzsónak (Ékszerész). A többieket, Sikióssyt, Hunglert, Nikolsburger Antalt és Horváthot (BTC) a legközelebbi ülésre idézték be. A fegyelmi bizottság az FTC kérésére megengedte, hogy Nikolsburger vasárnap a Vienna ellen játszasson, tekintettel arra, hogy nemzetközi mérkőzésről van szó.

Tréningmérkőzés a Bácska-pályán. A tavaszi futballszezon vasárnap kezdődik meg Suboticán. A szezon első mérkőzése ugyan tréningmérkőzés lesz a Bácska első és második csapata közt, de tekintettel arra, hogy a Bácska az eddigi tréningek alatt nagyszerű formát mutatott, a mérkőzés érdekesekek ígérkezik. A mérkőzésre, amely délután 3 órakor kezdődik, tréning-jegyeket adnak ki.

Zürich:

Blue Star (Brünn)—FC Zürich 5:1. A brünni csapat szépen játszott.

Barcelona:

Barcelona—Sabadel 3:0.

London:

Angol válogatott A.—válogatott B. 2:2.

Porritt már 10 mp-re futja a 100 yardot. Londonból jelentik: Az ősi egyetemeken erős készülődés folyik Oxford-Cambridge atlétikai mérkőzésére. Oxford nagyon megerősödött az újzélandi Porritt-al, aki mint a Magdalen-College diákja Oxford sötétkek dresszében fog versenyezni. (Porritt az olimpiászon 100 m.-en harmadik lett Abrahams és Scholz mögött). — A csütörtöki intercollegiale versenyen Porritt a következő eredményeket érte el: 100 yard: 10 mp. 120 yard gát: 16.6 mp. 220 yard gát: 28.2 mp. Távulgrás: 644 cm.

SCHICHT-szappan a SZARVAS védjeggyel
a világ legjobb és használatban legolcsóbb szappana
Ügyeljen a SCHICHT névre és a SZARVAS védjegyre.

EREDETI

5125

NYILTTÉR.

Fájdalomtól megtört szívvel közöljük rokonainkkal és jóbarátainkkal, hogy szeretett jó édes anyánk, nagyanyánk és dedanyánk

ÖZV. BRÖDER JAKABNÉ

szül. KÖNIG JULIANNA

f. hó 10-én reggel 9 órakor, 73 éves korában minden szenvedés és fájdalom nélkül váratlanul, örökre eltávozott tőlünk.

Ő eltávozott tőlünk, de emléke és tanítása örökké szívünkben él

Majdan, 1925. február hó 10.

Cziklai Mihályné Bröder Gizella, Pollák Adolfné Bröder Rózsa gyermekei. Cziklai Mihály, Pollák Adolf vejei. Tooth Kálmáné, Cziklai Irén, Tooth Kálmán, Pollák Imre, Pollák Jenő, Pollák Ilonka, Bröder Margit unokái. Tooth Irénke, Tooth Iduska ded-unokái és nagyszámu rokonság gyászolja.

Pályázat

A stáramoravici (Bačka) izr. hitközség pályázatot hirdet azonnali belépésre egy 30—45 éves jobbhangú előimádkozóra, ki schochet, ubodek, bolkoré. Mohél előnyben részesül, Nagy család nem határoz, amennyiben kiskoru gyermekei évente egy szer teljesen felruháztatnak. Fizetés megegyezés szerint, természetbeni lakás kerttel. Pályázóknál 3 elismert rabbi bizonyítványa megkívántatik. Pályázatok f. évi március hó 15-ig a fenti elnökséghez küldendők. Utiköltség csak a meghívottnak lesz visszatérítve.

829

A
GENIUS
OLCSÓ
AKCIÓJA

VI. Kari Michaelis
Hét nővér 40 dinár
V. Clement, Vautel:
Önagysága
nem akar gyereket
38 dinár

IV. Pierre Benoit:

Királyasszony szeretője 42 dinár

III. Pierre Weber:

Pompador kalandja 34 dinár

II. Dosztojevszkij:

Fehér éjszakák 25 dinár

I. H. G. Wels:

Az álom
60 dinár

Postai megrendeléseket
beérkezés napján
elintézzük.

849

VIG
könyvkereskedése
Subotica

Figyelmeztetjük összes üzletfeleinket és az összes biztosító intézetek képviselőit, hogy Komáromi Lajos üzletszerzőt súlyos szabálytalanságok elkövetése miatt szolgáltatunkból elbocsájtottuk.

Nevezett intézetünk nevében sem üzletet nem köthet, sem egyéb üzleti tevékenységet nem fejthet ki.

„ADRIJA”

Általános Biztosító Társaság
Fiókigazgatósága Subotica

1242

Dr. SZEGŐ K.
SZANATÓRIUMA
 felnőttek és gyermekek számára
ABBAZIA (Italia)

Hűs, erős, állatkák karak. Selubajok, dralmassasodás
angyagszer, női- és ideggyógyításra elsőrangú
gyógyintézet.

7 éven felül gyermekek kíséré nélkül is felvételnek.

A gondos szülők

Irta: Maurice Donnay

Gigou ur. 50 éves.

Gigouné, 45 éves.

Jean, inas.

Régimódi, kényelmes ebédlő; antik vándk. renalsance-tárlaló. Az asztalon három teríték, bár csak ketten ülnek az asztalnál.

Gigouné (Jeanhoz): Mondta magának az urfi, hogy nem jön haza ebédre?

Jean: Nem... nekem nem szólt György urfi semmit.

Gigou ur: Vigye el a terítéket.

Gigouné: Ugyan, drágám... Várhatunk még egy kicsit.

Gigou ur: Egyáltalában nem várunk. Nem megyek bele abba, hogy a fiad vendéglőt csináljon a házból. Jean, el ezzel a terítékek! Mire vár?

Jean: Semmire... Csak madame úgy parancsolta, hogy még nem...

Gigou ur: Elvinni...

Jean kiviszi a tányérokat.

Gigouné (félénken): Miért vagy olyan szigorú? Tudod, hogy néhai főnöke tartja vissza.

Gigou ur: Mese, mese. Több mint két hete, hogy Györgynek a színét se látták az irodában. Érted: több mint két hete!

Gigouné: Lehetetlen...

Gigou ur: Ilyen irodát elhanyagolni... Páris legelső ügyvédjénél helyeztem el, de neki a legkisebb gondja is nagyobb az irodánál. Pedig már benőhetett volna a fejlagya, hisz már huszonkétéves.

Gigouné: Még gyermek... És különben ép a minap panaszkodott nekem, hogy nem szereti azt a mesterséget. Amikor főnökének védőbeszédét után fölmentették azt az asszonyt, aki az urát megmérgezte, György utálatosnak mondta, hogy valaki a tehetségét ilyen ügyek szolgálatába állítsa. György nagyon nobiles gondolkozása...

Gigou ur (elérzékenyülve): Nem vagyok én olyan tökélytűtő apa, nagyon jól meg tudom érteni, hogy egy fiatalember szórakozni akar. De okosan, okosan... De György tulhajtja a szórakozást, aminek persze később alaposan megfizeti az árát.

Gigouné: Minden fiatalember ilyen! amíg nincs egy rendes barátja. Itt van a kis Gordon... Azelőtt a legmocskosabb orgiákat hajszolta, most meg a legszolidabb fiú.

Gigou ur: De hogy csináljuk ezt Györggyel?

Gigouné: Persze nem úgy, hogy tovább is úgy élünk, mint a medve. Nyílt házat kell vinni, vidámságot, társaságot teremteni körülötte, akkor szívesen marad itthon és egy nap megtalálja majd, amire szüksége van.

Gigou ur: De mégsem adhatunk bálakat, mintha egy fiatal leányt akarnánk férjhezadni.

Gigouné: Ki gondol bálakra? De ebédeket igenis adhatunk: Igy tettek Gordonék is és egy ilyen ebéd-en találkozott a fiú Valrealnéval, aki a testvére barátja.

Gigou ur: És aki nem kerül egy fillérjébe sem.

Gigouné: És akinek finom modora van, aki nagyon sokat ad a külszinre. És miután csak időnként találkozhatnak.

Gigou ur: De Valrealné már foglalt...

Gigouné: Valrealnéban nincs hiány. Csak keresni kell!

Gigou ur: Gyönyörű dolgokról beszélgetünk. Igazán szégyelem. Tudod, minek hívják ezt!

Gigouné: Nem tudom, én csak azt tudom, hogy az egyik fiam belepusztult a kicsapongásalba, nem akarom, hogy a másik is így járjon. (Sir.)

Gigou ur (elérzékenyül): Persze, persze.

Gigouné: Csak egy rendes asszony mentheti őt meg nekünk.

Gigou ur: Nézzük csak... az ismerősök közül... ki volna jó?...

Gigouné: Olyan nagyon hamar nem megy. Ezen gondolkodni kell egy kicsit... Talán Alice?

Gigouné: Alice Alenil! Mondhatom, nagyon megfelelő és Györgynek is tetszik. Bár azt hiszem, hogy az ügyecske kicsit nehéz.

Gigou ur: Talán túlságosan tisztességes menyecske?

Gigouné: Ugyan... Azelőtt Dacier volta...

Gigou ur: Honnan tudod?

Gigouné: Óh, én nagyon jól tudom ezeket a dolgokat. Biztos, hogy Györgynek nagyon tetszik és biztos az is, hogy nagyon kedvesek volnának együtt.

Gigou ur: De az ura...

Gigouné: Az urával együtt meg fogjuk hívni ebédre...

Gigou ur: De milyen címen! Hát év óta nem láttam!

Gigouné: Milyen címen? Hát csak találj valami címet!

Gigou ur: Igazad van. Még ma írok nekik!

STOPES:

Szerelmi élet a házasságban

című könyve végre teljes nyíltsággal tárgyalja mindazokat a kérdéseket, amelyek férfiak és nők százai előtt ismét retlenek voltak és amelyekről szülők, pedagógusok és barátok az egyes témák kényes voltánál fogva, tévesen értelmezett szégyenérzésből nem beszélnek, holott kötelességük volna a fiatalabb nemzedéket mindezekről felvilágosítani és őket fölösleges zűrzavaroktól, tévedésektől és kétségbeeséstől megóvni. Csak a nyílt és tiszta igazság az egyedül helyes út ezeknek a kérdéseknek a tárgyalásánál. Stopes könyve az első helyet foglalja el ezen a téren a világirodalomban; mind két nem kielégítésére szolgál és igazi szerencse A NŐKNEK

Kapható:

Vig. Zsig. Sándor könyvkereskedésében
Subotica

Ára portómentesen 60 dinár

Értesítés

Értesítem a n. é. közönséget, hogy üzletemet ugyancsak a Prokesch palotába (volt Ujedina Banka) helyiségébe helyeztem át.

Felhívom a n. é. közönség figyelmét megna-gyobbított és ujjonnan berendezett üzletemre, hol legelőnyösebben szerezheti be tavaszi szükségleteit, covercot, boreberi, valamint férfidivat szövetekben, scymekben, vásznakban, chiffonokban stb. cikkekben nagy választék.

A t. vásárló közönség szíves pártfogását kérem

Horovitz Mátyás

Subotica, Aleksandrova ul.
Prokesch palota

1276

Hirdetmény

A „Concordia” Temetkezési Egyesület értesíti tagjait, hogy működését az 1659/1925. sz. alatt miniszterileg jóváhagyott alapszabályai alapján 1925. február hó 15-én déli 12 órakor megkezdí. Az ezen időpont után bekövetkezett halálosetek után járó segélydíj tehát, ha és amennyiben a két haláleseti pótdíj előleg is kiegyenlítettett — kifizetésre kerül. Ezen pótdíjelőlegek kifizetésére még további 8 napi határidő engedélyeztetik azon megjegyzéssel, hogy akik ez irányú kötelezettségeiknek 1925. február 23. este 5 óráig eleget nem tettek, alapító tagságuk töröltetni s helyük az alapszabály értelmében mással fog betölteni.

Subotica, 1925. február hó 11,

1173

Elnökség.

Tölgy fűrészhulladékot
fűrészpórt
fűrészelt szőlőkarót

valamint

köris és szil bogár (kerékgyártó)-fát
szállít legolcsóbban

DRACH IND. DRVA D. D.
CAPRAG

Távirat: DRACH CPS

Telefon: SISAK 41

870

Braća SPITZER Faárnyár Subotica

Osijeki Bőrgyár r. t.

Ajánlja különleges talpkészítményeit nehezebben súlyban.

Gyártmányai a következők:

croupon, nyak, aver, boeskor felsőbőr, (kapica) huzottan és barkásan.

Gépszijak minden méretben.

Timsós-, varró- és kötőszijak a legerősebb hordképességgel.

Gyári lerakat a Bácska és Bánát területére:

STEINER JENŐ

bőrnagykereskedő cégnél, Subotica

Pašičeva ulica 1.

ahol az árak kizárólag bőrkereskedőknek gyári áron árusítatnak.

1007

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Telefon 190 sz.

Táviratcim: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota
Telep: Sentai put.

MOQUETTE-, GOBELIN- és SELYEM BUTORHUZATOK, FÜGGÖNY ÉS DRAPERIA. ANYAGOK, KOKUSZ, SPÁRGA és GYAPJU FUTÓSZÖNYEGEK.

PERZSA és SMYRNA SZÖNYEGEK

NAGY VÁLASZTEKBAK. PATENT ROLETTA RUDAK

AJÁNL: LÓPOKRÓCOT, TŰZOLTÓ. és KERTI TÖMLÓKET, UJ LISZTES, GABONÁS, GYAPJU, TOLL-, KOMLÓ- és SZALMAZSÁKOKAT, MATRAC- és ROLETTA SZÖVETEKET JUTÁBÓL és LENBŐL, MINDENNEMŰ HÁZIVÁSZNAT, ZSINEGET, KÖTELET és HEVEDERT

PONYVAELADÁS és KÖLCSÖNZÉS

"DAMA"

FEHÉRNEMÜSZALON

Tolstojeva (Ódor) ul. 21

Jutányos áron készít:

női- és gyermek-fehérneműt, hozott és saját anyagból, azonkívül pyjamákat, ágycarniturákat, stórolkat stb. a legszebb kézimunkával. 9007

VOJVODINAI DOBOZGYÁR (VOJVODINSKA INDUSTRIJA KUTIJA)

üzemét

Pašičeva ulica 2. (Edénypiac, Vermes ház) helyezte át.

Izlésesen készít mindennemű karton dobozt, cipő, harisnya és kalapdobozok raktárról kaphatók. 1263

MŰBUTOROK

LEGOLCSÓBBAN

Erdélyi Antal

Lakásberendezési vállalatánál, IV. Sudarevića u. 4

Mérlegképes könyvelő

szerb-német levelező

azonnali belépésre kerestetik

Klein Ignác kézműármagykereskedésben Sentán

AUTO

2 személyes, jó állapotban, kényelmes padgázshely, elsőrangú világmárka, melynek beszerzési ára 120 000 dinár — 20 000 dinárért rögtön eladó. — Cim SCHMOLKA hirdetőjében NOVISAD, Futoški put 2. szám. 1265

Kereskedelmit végzett

GYAKORNOKNŐ FELVÉTELIK

Németül tudók és gépirók előnyben részesülnek. Ajánlkozni személyesen lehet naponta délután 2-3 óra között. Ajánlkozók bizonyítványukat hozzák magukkal. — Weinmann Mór ügyvétségi irodája Srosmajerova ulica 22 szám. 1257

KÉT UTAZÓ: keresek elsőrendű utazókat versenyképes külföldi gyári képviseletim részére, akik kitűnő referenciákkal rendelkeznek és a szerb-horvát, német és magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják. Részletes ajánlatokat Weinmann Mór törv. bej. bizományi és ügyvétségi iroda, Subotica I. Srosmajerova ulica 22. 1250

A

"CITROËN" AUTO

a francia autóipar vezető márkája. Iparosok, kereskedők, orvosok, gazdáknak stb. legalkalmasabb, mert

beszerzési ára olcsó

üzemköltsége elenyészően csekély kezelése igen egyszerű

Kapható

10 és 20 HP, 2-6 ülésel a legmodernebb kivitelben 40 000 dinártól kezdve Részletes árajánlattal szolgál

S. AD. ENGL

SUBOTICA, JELAŠIĆEVA ULICA BR. 2. 810

Kőso és darált kőso

vagon- és kisebb tételekben kapható. Gyors és pontos kiszolgálás.

Gausz János sómalma, Novisad

Futoški put 60. Telefon 534. 9890

CUKORBETEGEK! GYOMORBETEGEK!

Gyógykétszersülteket, gyógykenyereket, gyógysteményeket és egyéb dietikus cikkeket gyárt és forgalomba hoz:

ADLER GÉZA és FIA, NOVISAD Sljukinja ulica 7 szám.

Suboticiai képviselet:

BLUM (ILLÉS) GYÓGYSZERTÁR

a főpostával szemben. Kivánatra készségeket szolgálnak árjegyzékkel és prospektusokkal. Vevőinkkel díjmentesen küldünk dietikus könyv-recepteket. 1267

ADRIJA ÁLT. BIZTOSÍTÓ R.-T. BEOGRAD

Foglalkozik a biztosítás minden ágával. Életkötvényei kaucióképp elfogadtatnak.

Bácskai aligazgatóság:

Subotica, Trg Fra Ješe 15. Telefon 30.

Bánati aligazgatóság:

V.-Bečkerok, Obiličeva ul. 3. Telefon 123.

Helyi képviselők és ügyes üzletszerzők felvételnek. 4791

Karbid

a „SUFID“ D. D.

dalmáciai gyárából legjobb minőség, 25%-kal több gáztartalommal mint bármely konkurens gyártmány, 50 és 100 kg-os nettó súlyú hűtődobozokban, mindenféle nagyságú darabokban, kapható nagyban és kicsinyben zagrebi raktárunkról és a gyáról

LEGELŐNYÖSEBB ÁRAKON

EGYEDÁRUSÍTÁS:

Središnjii savez hrvatskih seljačkih zadruga Zagreb

Mihanovičeva ul. 2. — Telefon 17-14. — Táviratcim: ZADRUGAR.

Különleges ajánlatokat karbidra, mindennemű gazdasági gépre és kellékre valamint terményekre az érdekelteknek ingyen küldünk. 1232

Sajt!

5 kg veprováci Fröhstüekkáse

100 gr Staniol-csomagolásban

Szallit mindenkinék postán utánvétellel

GROSS SAJTGYÁR, VEPROVAC 1201

Hatóságilag eng. zálogintézet

Subotica

Aleksandrova ul. 4. 1263

Arany, ezüst és ruhaneműekre, valamint kereskedelmi árakra

előnyös kölcsönöket ad.

Ajánlok szép fehér feltört

diót

kicsinyben és nagyban Postacsomagokat vidékre utánvétellel szállítok

Schäffer Róza fűszer- és csemegekereskedés Subotica, Pašičeva ulica 7. 1260

PARFÖM KÖLNIVIZ

KOZMETIKAI

CIKKEK

KALICNÁL

LEGOLCSÓBBAN Subotica, Rudičeva ul.

KORZÓ MOZI * LIFKA MOZI

Csütörtöktől—vasárnapig
Az elegancia és luxus filmje!
POLA NEGRI
Ünnepelt szépségi filmdiva ezidél nagy attrakciója
A megbélyegzett asszony
látványos filmjáték ő felv.
Paramount-film
Csütörtökön és vasárnap zenekari kísérettel
Jön a Korzóba! — Kékszakkal 8-ik felesége. Alfred Savoia bohózata. Paramount-film!

Csütörtöktől—vasárnapig
Ünnepélyes bemutatás keretében színe kerül Victor Hugo vilá-hírű író regényének művészi költés-séggel elkészített filmváltozata a
Notre Damei toronyőr
A Prater fészereplőjével
A filmremekmű előadásait vasárnap kivételével zenekar kíséri!
American-film Subotica

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és csúszó kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jelzésű leveleket továbbítunk
Kérdések-ködésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Cukorka gyártáshoz ön-állón dolgozó segédet mellobbi belépésre felvé-tetik. Cim a kiadóban. 1252

Keresek pénzbeszedőt, bankszolgát vagy hasonló alkalmazást. Szíves meg-kereséseket a kiadóhivatal továbbít 1153

Házvezetőnő, natalabhat, ki egyedül végzi a főzést konyhaleány mellett ke-ressek. Csak olyanok, kik kitűnően főznek és a ház-tartás vezetéséhez érte-nek. fényképes ajánlatok-kal jelentkezzenek Ivacs-kovics Milan gyógysze-résznél Vel-Kikinda. 1266

Keresek azonnali alkal-mazásra három ügyes szobomunkást. Popovics Bogdán szabó Vel-Kikin-da. 1262

FÜLBEVALÓK
14 karátos aranyból 50.—dínártól, cigarettatárcák és ridiküllök művészi kivitelben valódi ezüst és alpakából
SOK LA JOS
Óras- és ékszerész
Subotica Rudics u. u. 4.

VÉTEL-ELADÁS

Eladó házak Subotica legszebb helyén földszin-tes ház vendéglővel, üz-lethelyiségekkel, több la-kással, kiadható pincével 320,000 dinárért eladó.
— Megbizott: dr. Salamon Frigyes Subotica. —
Földszintes magánház nagy udvarral, három szoba, konyha, éleškamra, előszoba, házmester lakás, vizvezeték, villanyvilági-tás, kanalizált udvar, min-den szükséges mellékhe-lyiséggel. ára 280,000 dinár.
— Megbizott: dr. Salamon Frigyes Subotica. 995

Eladó egy 6 szobás ház mellékkelhelyiségekkel. V. Varoska ul. 18. 1191

„ATOM” Subotica
Samottanyag, öntőhomok és használt deszka kapható. 9304

Intelligens, németül tudó kisasszonyt keresek egy 2 éves gyermek mellé. Stip-pán M. Bete Sudarević ul. br. 25. Subotica. 1254

Házvezetőnőt keresek 20—26 éves jó megjelené-sűt, ki a főzést vállalja. Ajánlatokat csakis fény-képpel, miket feltétlen visszaküldök »Tanyára el-megyek» jelírére Kurir hirdetői irodába Suboti-cára intézendők. 1241

Deutsches intelligentes solides Mädchen mit Serb und Kroatische Sprach-känntnisse die auch bei Haushalt mithilft wir zu Mädchen aufgenommen. Adresse in Administra-tion. 1258

LEVELEZÉS

Csillagom. Elolvastam az újságokat. Köszönöm a figyelmességet. Gyönyörű volt. Nagyon vágyom lát-nani, talán két hét múlva, addig is csókolom. 1279

Talán lesz még olyan bar-balány, ki megértene 32 éves szolid uriembert. Csak teljes című levelek-re válaszolok. »Tavasza» jelírére a kiadóhivatalba cérem. 1278

SELYEM-KALAPOK

eredeti modellek, leg-elegánsabb kivitelben
Nagy választék
Hős Piroska és Tsa
Edénypiac

FOGLALKOZÁS

Mérlegképes könyvelő, ielső keresk. iskolai kép-zettséggel, több évi bank és keresk. gyakorlattal, a szerb, magyar és német levelezésben is jártas, ál-lását változtatná. Elmen-ne pénzügytérhez, na-gyobb ipari vagy keresk. vállalathoz nagyobb vaj-dasági városban, esetleg Kikindán. Becses megke-resést a kiadó továbbít. 1282

Kereskedelem minden ágában, üzletek lebonyo-lítását valamint cégek kép-veletét vállalom. Kléner, Subotica. Megkeresések Fel. 190. 1158

STENICIN
a legjobban bevált féreg és **POLOSKAIRTÓ**
Kezelése egyszerű, nem piszkít. — Kapható
Drogerija Landauer
Subotica. 5099

Fényképeszségéd, a-1, ki jó retusőr, kerestetik vi-dékre. Új, kis műterem, kényelmes munkakör. — Cim a kiadóban. 1283

Gyári irodavezető, szerb, magyar, német levelező, perfekt könyvelő napi 1—2 óra, mellékfoglalkozást vállal, esetleg állást vál-toztatna. Szíves megke-re-sések »Önálló» jelírére a kiadóba kéretnek. 1244

Olasz és szerb nyelvtani-tás. Intelligens uriember olasz és szerb nyelven tanít jutányos áron férfiakat és nőket. Jelentkezni lehet a Bácsmegyei Napló kiadóhivatalában. 1175

Szerb levelezésben jártas íródiárást felvétetik. — Ugyanott íróasztal meg-vételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 1251

Első-öndü fehér darabos **MESZET**
beoćini portland **CEMENTET**
legjobb minőségű **retorta faszenet**
vagonvételben és kicsinyben ajánl
Révai Adolf
Subotica, Terezijina ul. 1. Telefon 551. 227

Tanulócéányok, csakis jobb házból felvétetnek az »Esterka» nőikalapszalom-ban. Aleksandrova ul. 9. 1242

Főmolnár jó bizonyítvány-nyal, több évi gyakorlat-tal, ki a magas és felőrlés-ben jártas és a szerelést is maga vezeti, lehetőleg 2—3 vagonos automa-tikus malomban állást ke-res. Beszél szerbül, ma-gyarul és németül. Cim a kiadóban. 1190

Gabonaszakmában jártas megbízható fiatalembert keresünk átvevőnek. — Ajánlatokat eddigi mű-ködés és fizetési igények megjelölésével »Tajtacak i Mandit» Smederevo küldendők. 1188

Gyakorlott **réz-esztergályost**
armatura **tömegmunkára keres**
STOLZ HENRIK
KULA

Keresek katonaságot ki-szolgált vas- és fűszerke-reskedősegedet. Önálló szakembert, szerb, német és magyar nyelvismeret-tel. Ajánlatok fizetési ígé-nyek megjelölésével Kne-jély Nándor Kula címre küldendők. 1152

Két borbélysegéd azonnal felvétetik. Györfi János borbély Bezdán. 1168

A »Danica« industrija ci-pela felvesz elsőrendű női szeges munkásokat. Subo-tica, Albina 1. 1222

Ügyes **mechanikus**
ki írógép, varrógép, és kerékpar-munkát önállóan végez, küldje írásos ajánlatát
Lederer Károlynak
mechanikai üzlet V. Beckerek

Másodikönyvelő-pénztárosi gyakorlattal bíró nőlen fiatalember állást keres, detail szakmában jár-tas, szerb-német nyelvet részben bírja. Cim: Ste-ven Barkóczy, Cantavir. 1221

Szüksége van cipőre?

Olvassa el a holnapi lapban megjelenő hirdetésemet.

Papírárak. Irodai felszerelések. — Üzleti könyvek —

Szépirodalmi művek, hang-jegyek, ifjusági iratok
nagy választékban legalkalmasabban beszereshetők

HEUMANN MÓR
könyv- és papírkereskedésben Subotica
Jelašićeva u. ica 1. — Alapított 1881. évben

Bortermelők és főzők. Törkölypálínkat keresek és vásárolok. Schwarz bortereskedő. Senta ut 17. Telefon 535. 1214

Eladó jókarban levő négy üléses Ford-autó és egy-fogatú luxuskocsi. Meg-tekinthető. Transport D. D-nél. 1204

Önkéntes árverés Somborban

Somborban Pavle Kne-zević ulica 16. sz. m elatti ház udvarán ön-öntes árverésre kerül 1925. február 15-én vasárnap délután 3 órakor 2 kompi etti be-rende-ésű új házszoba Feltételek Kovačić i Drug cegnél Sombor, Pariska ulica 2. elő-zetesen megtudható.

Köves ut és község köz-vetlen közelében vasutál-omástól 5 percre fekvő birtok, amely áll 44 hold szántó és egy hold gyümölcsösből, gazdasági épü-letekkel, gazdag élő és holt felszereléssel, elköl-tözés miatt sürgősen el-adó. Érdeklődni Remzing Józsefnél. Nova-Crnja (Banat). 1184

4 HP benzínmotor, neu-ró-leummal is használható, olcsón eladó. Üzembem megtekinthető. Balits Pé-ternél Bezdán. 1169

JEGYGYÜRÜK
50 dinártól
ÓRÁK
40 dinártól
KÖVES GYÜRÜK
40 dinártól
ÁDÁM
ékszerésznél Rudics ulica 6.

KISS Z. LOGINTEZETE
mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból visz-szamaradt cirka 500 méter sötétszürke finom gyapju-szövet, szállításra; v. férfi, női raglán és télikabátokk való. Ékszerék, ruhák, ka-bátok, feltérneműek és min-den más tárgyak állandóan olcsón eladotnak, Subotica I. kör. Bogovicsva (Kinizsi) ul. 12. 5697

Szívógázmotort 16—20 HP gyári generátorral megvételre keresünk. — Ugyanitt eladó 10 HP (üzembem megtekinthető) Cornick szívógázmotort. Roser József és Tarsa Senta. 1093

Éjfeli üzlet, több mint 50 éve fennáll, teljesen jó karban, egy szalon, 6 szo-ba, egy lakószoba, kony-ha, külön kerestetőület, istálló, nagyon jutányos árban azonnai bérbe adó. Özv. Lux Morné, Sombor, Lastina ulica 7. 1074

Eladó Csókán 4% hold szőlőtelep a vasutállomás-hoz közel. Cim Lukács-ovits-télen, Csoka. 1253

Női kelengye. Kosztüm, cipők, kalapok, egészen új állapotban, jutányos áron eladók. Megtekinthető: Skofska ul. 18. Bajai iskola mellett. 1223

Susztervárrógép cilindert, félu, 3000 dinárért eladó. Cim a kiadóban. 1268

Cimbalom »Schunda« gyártmányú, egész új ébenfa eladó. Cim a ki-adóban. 1265

15 év óta fennálló gabo-naüzlet elköltözés miatt eladó és azonnal átvehe-tő. Leveleket »Jó üzlet» jelírére a kiadóba kér. 1288

Bácskában, Bánáthban és Szerémségben eladó több kisebb-nagyobb birtok, három mümalom, egy traktor és egy 4 tonnás teherautó. Subotican egy emeletes ház több üzlet-helyiséggel, Bövebb fel-világosítással szolgál Veli-mirović közvetítő-irodája Stari-Bečej. 1284

Vennék hentesüzlet-géphe-rendezést. Holpert József, Sombor. 1075

KÜLÖNFÉLE

Keresek azonnalra két-ágyas különbujáratu szo-bát. Cim a kiadóban. 1247

Két elegánsan butorozott utcai lakás azonnal kiadó, esetleg konyhahasználattal. Trumbićeva ulica 3. 1299

10.000 dinárt fizetek an-nak, aki Frankopanska ulica sarkán levő két-szobás lakásomat ugyan-ilyen beltérhez közel lé-vőre felcserélné. Ajánla-tokat a kiadó továbbít. 1257

PAPLANOKAT
gyönyörű kivitelben és a legjobb anyagból utánvétel szállítás
Rouge — Perkal á 170 D.
Klot — Klot á 220 D.
Satin — Mode á 260 D.
Manufaktura Krisper
LJUBLJANA 957
Roža u. ica 19 szám.

Bérbe vagy elszámolásra átvennék egy jömenetelő vendéglőt. — Ajánlatok »Sombor» jelírével a ki-adóba. 1295

Gabonatarolásra alkalmas száraz raktárhelyiség bér-be kerestetik. Cim a ki-adóhivatalban. 1274

„MIR“ vendéglő
házzal együtt
ELADÓ
és azonnal átvehető. Keltéren kisebb ház-zal esetleg el is cse-rélhető. Raczko Mihály.

Uriember beltéren csinos butorozott szobát keres. Cim a kiadóban. 1273